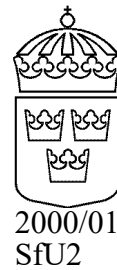

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2000/01:SfU2

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande budgetproposition 2000/01:1 utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar samt motioner som rör anslagen eller närliggande frågor. De politikområden som ligger inom utgiftsområde 8 är integrationspolitiken, storstadspolitiken, migrationspolitiken samt minoritetspolitiken.

Utskottet tillstyrker propositionen, med ett förtydligande vad gäller migrationspolitikens mål, och avstyrker samtliga motioner. Utskottet har vid beredningen särskilt granskat handläggningstiderna hos Migrationsverket och Utlänningsnämnden. I samband med detta har även anslagsstrukturen inom migrationsområdet uppmärksammats. Utskottet föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen att regeringen i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2001 bör redovisa ett sätt att möjliggöra flexibla utnyttjande av anslagen på migrationsområdet, då i första hand anslagen 12.1 Migrationsverket och 12.2 Mottagande av asylsökande.

Till betänkandet har fogats åtta reservationer och nio särskilda yttranden.

Propositionen

Regeringen har i proposition 2000/01:1 Budgetpropositionen för år 2001, i volym 4, utgiftsområde 8, föreslagit att riksdagen

1. godkänner de föreslagna målen för politikområdena migrationspolitik (avsnitt 5.3), minoritetspolitik (avsnitt 6.3) och kompletteringen av de integrationspolitiska målen (avsnitt 3.3) samt att de tidigare godkända målen inom politikområde migrationspolitik upphör att gälla,

2. godkänner att under år 2001 lån tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet för hemutrustningslån till ett belopp av högst 1 400 000 000 kronor (avsnitt 3.9),

3. för budgetåret 2001 anvisar anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt följande uppställning:(tusental kronor)

- 10:1 Integrationsverket; ramanslag; 83 731,
- 10:2 Integrationsåtgärder; ramanslag; 50 242,
- 10:3 Kommunersättning vid flyktingmottagande; ramanslag; 2 238 565,

- 10:4 Hemustrustningslån; ramanslag; 21 227,
- 10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering; ramanslag; 12 474,
- 11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna; ramanslag; 565 000,
- 12:1 Migrationsverket; ramanslag; 446 031,
- 12:2 Mottagande av asylsökande; ramanslag; 1 039 335,
- 12:3 Migrationspolitiska åtgärder; ramanslag; 285 221,
- 12:4 Utlänningsnämnden; ramanslag; 70 483,
- 12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden; ramanslag; 57 913,
- 12:6 Utresor för avvisade och utvisade; ramanslag; 63 656,
- 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter; ramanslag; 8 000.

Motionerna

Motioner väckta under den allmänna motionstiden 2000

2000/01:Sf274 av Matz Hammarström m.fl. (mp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att gömda barn ges rätt till fullständig hälso- och sjukvård samt tandvård.

12. Riksdagen beslutar att asylsökande barn ges samma rättigheter till skolundervisning som andra barn bosatta i Sverige.

13. Riksdagen beslutar att asylsökande ungdomar ges samma rätt till gymnasieundervisning som andra ungdomar bosatta i Sverige.

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att asylsökande barn får tillgång till terapeutisk vård oavsett om de får uppehållstillstånd eller ej.

17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att handläggningstiden för ensamkommande barn sätts till max tre månader.

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att socialtjänsten och inte Migrationsverket ansvarar för de ensamkommande barnens boende.

2000/01:Sf604 av Inger Lundberg (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av insatser inom ramen för storstadssatsningen för att bryta segregation och utanförskap.

2000/01:Sf605 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lagstifta om handläggningstider för asylärenden.

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att möjliggöra för asylansökningar i hela Sverige.

2000/01:Sf607 av Gudrun Schyman m.fl. (v) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning med uppgift att göra en översyn av lagen om mottagande av asylsökande m.fl. för att den verksamhet som erbjuds asylsökande barn på Migrationsverkets förläggningar skall hålla åtminstone samma standard som för barn födda i Sverige, ta hänsyn till asylsökande flickors och pojkars särskilda behov samt bringas i full överensstämmelse med de krav som ställs i FN:s barnkonvention.

2000/01:Sf608 av Ulla-Britt Hagström (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening att asylsökande barn skall ges rättighet att delta i den reguljära skolundervisningen i samma omfattning som svenska barn.

2000/01:Sf612 av Margareta Viklund m.fl. (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att införa en lagändring med syfte att göra det möjligt att införa regional flyktingmottagning i stället för kommunal.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda möjligheten att införa en ”utvecklingspeng” som följer flyktingen och som fördelas efter flyktingens eget val av bostad, svenskundervisning hos valfri anordnare, arbetspraktik hos valfri arbetsgivare osv.

2000/01:Sf620 av Berndt Ekholm (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening om kortare handläggningstider vid ambassader och Migrationsverket.

2000/01:Sf625 av Ann-Marie Fagerström m.fl. (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hemutrustningslån till nya svenskar.

2000/01:Sf631 av Birgitta Carlsson m.fl. (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag, anslag under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt uppställning i motionen.

2000/01:Sf633 av Margit Gennser m.fl. (m) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

1. Riksdagen begär att regeringen återkommer till riksdagen med en utvärdering av hur Integrationsverkets medel använts och vilka resultat som uppnåtts senast i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition, i enlighet med vad som anförs i motionen.

2. Riksdagen beslutar att flytta anslaget 10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering till utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

3. Riksdagen anvisar till utgiftsområde 8 politikområde 10:1 Integrationsverket för år 2001 63 731 000 kr.

4. Riksdagen anvisar till utgiftsområde 8 politikområde 10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering för 2001 0 kr.

5. Riksdagen anvisar till utgiftsområde 8 politikområde 11:1 Utvecklings- satsningar i storstäderna för år 2001 0 kr.

6. Riksdagen anvisar till utgiftsområde 12:1 Migrationsverket för år 2001 20 000 000 kr utöver vad regeringen föreslår eller således 466 031 000 kr.

2000/01:Sf636 av Sinikka Bohlin m.fl. (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om statsbidrag till minoritetsorganisationer.

2000/01:Sf638 av Nalin Peggul (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en del av de statliga medel som tilldelas kommuner som tar emot flyktingar omfördelas så att de i stället tillfaller landstingen.

2000/01:Sf640 av Yilmaz Kerimo (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om asylsökandes boendesituation under väntan på uppehålls- och arbetstillstånd.

2000/01:Sf643 av Monica Green m.fl. (s) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda möjligheterna för att ge asylsökande barn rätt till föreskoleverksamhet som andra barn i Sverige.

2000/01:Sf645 av Magda Ayoub m.fl. (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om flyktingars psykiska och fysiska hälsa.

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om de långa handläggningstiderna.

30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nationella minoriteters möjlighet att använda sitt språk i kontakten med centrala myndigheter och att de vanligaste svenska lagarna översätts till samiska, finska och meänkieli.

31. Riksdagen beslutar att systemet med förhandlingar om avtal med kommuner avseende nyanlända avskaffas, i enlighet med vad som anförs i motionen.

32. Riksdagen beslutar att avveckla Integrationsverket fr.o.m. 1/7 2001, i enlighet med vad som anförs i motionen.

33. Riksdagen beslutar att införa utvecklingspeng som fördelas av RFV och att Migrationsverket ges ansvar för informationsfrågor till invandrare och flyktingar, i enlighet med vad som anförs i motionen.

35. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar enligt uppställning i motionen.

2000/01:Fi211 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

16. Riksdagen anvisar för budgetåret 2001 anslagen under utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar, (utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp, utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

samt utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn) enligt uppställning i motionen.

2000/01:SfU2

2000/01:N388 av Matz Hammarström m.fl. (mp) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det administrativa ansvaret för medlen till kommunernas introduktionsprogram för invandrare.

2000/01:So304 av Lennart Daléus m.fl. (c) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om att socialtjänsten bör vara ansvarig för ensamma asylsökande flyktingbarns boende och att de anmäls till utredning enligt socialtjänstlagen.

2000/01:Ub316 av Alf Svensson m.fl. (kd) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om rätt till skolgång för barn med asylsökande föräldrar.

Motion väckt med anledning av skrivelse 2000/01:4 Migration och asylpolitik

2000/01:Sf5 av Margit Gennser m.fl. (m) vari föreslås att riksdagen fattar följande beslut:

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Migrationsverket och Utlänningsnämnden måste få förstärkta resurser för att utföra sitt arbete.

Utskottet

Utgiftsområde 8

Utgiftsområdet omfattar fyra politikområden: integrationspolitik, storstadspolitik, migrationspolitik och minoritetspolitik.

Inom integrationspolitiken behandlas frågor rörande invandrares introduktion, ersättning till kommunerna för mottagande av flyktingar samt frågor om svenskt medborgarskap. Vidare behandlas åtgärder för att den etniska och kulturella mångfalden i samhället skall tas tillvara samt åtgärder för att förebygga och motverka etnisk diskriminering och främlingsfientlighet. Inom politikområdet finns även myndigheterna Integrationsverket, Ombudsmanen mot etnisk diskriminering samt Nämnden mot diskriminering.

Storstadspolitik är ett tvärsektorielt politikområde och omfattar olika utvecklingsinsatser i storstadsområden. Anslag till storstadspolitiken finns också inom utgiftsområde 16, Utbildning och universitetsforskning.

Migrationspolitik omfattar i sin tur flyktingpolitiken, invandring till Sverige, mottagande av asylsökande, utlänningars rätt att vistas i Sverige, internationellt arbete inom det migrationspolitiska området samt myndigheterna Migrationsverket och Utlänningsnämnden.

Dessutom omfattar utgiftsområde 8 även minoritetspolitiken, med frågor rörande skydd och stöd för de nationella minoriteterna och de historiska minoritetsspråken.

Rambeslut

Riksdagens finansutskott har i enlighet med regeringens förslag för budgetåret 2001 föreslagit ramen för utgiftsområde 8 till 4 941 878 000 kr (bet. 2000/01:FiU1).

Integrationspolitiken

Integrationspolitikens mål

Propositionen

Riksdagen har tidigare beslutat om mål för integrationspolitiken (prop. 1997/98:16, bet. 1997/98:SfU6, rskr. 1997/98:68). Integrationspolitikens mål är enligt detta beslut lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund, en samhällsgemenskap med samhällets mångfald som grund, samt en samhällsutveckling som kännetecknas av ömsesidig respekt och tolerans och som alla oavsett bakgrund skall vara delaktiga i och medansvariga för.

Enligt vad som anges i propositionen underströk både regeringen och riksdagen i samband med att riksdagen antog målen för integrationspolitiken att målet om allas lika rättigheter och möjligheter även innebär att alla har lika skyldigheter oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Riksdagen har tillkännagivit för regeringen att detta bör tydliggöras genom en komplettering av målen för integrationspolitiken (bet. 1999/2000:SfU10, rskr. 1999/2000:188). I propositionen föreslås därför att ordet skyldigheter fogas till det integrationspolitiska målet om lika rättigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund.

Enligt vad som uttalas i propositionen är tillståndet inom området inte tillfredsställande i förhållande till de mål som riksdagen beslutat. Segregationen i det svenska samhället är fortfarande stor och många människor med utländsk bakgrund upplever det svenska samhället som diskriminerande och ställer krav på att större insatser görs för att alla skall behandlas lika oavsett kön, klass och etnisk bakgrund. Arbeta med dessa frågor är emellertid långsiktigt. Enligt propositionen kommer regeringen att fortsätta prioritera insatser som bidrar till en ökad integration och till att den etniska mångfalden i samhället tas tillvara. Arbetet med att införliva de integrationspolitiska målen inom olika sektorer kommer att fortsätta och den etniska och kulturella mångfalden i samhället kommer att fortsätta att främjas. Därför är det viktigt att Integrationsverkets arbete för att stimulera kommunerna att förbättra och utveckla introduktionen av nyanlända får hög prioritet.

Målen för integrationspolitiken uppnås emellertid endast i begränsad del genom insatser inom politikområdet. Insatser som sker inom den generella politiken är avgörande för att de integrationspolitiska målen skall uppnås. De generella insatser som sker inom bl.a. arbetsmarknads- och utbildningspoliti-

ken måste komma personer med invandrabakgrund till del. I detta sammanhang bör, enligt vad regeringen uttalar, också könsaspekter uppmärksammas.

Utskottets bedömning

Som anges i beskrivningen av propositionen ovan har riksdagen tidigare på förslag från socialförsäkringsutskottet tillkännagivit för regeringen att målen för integrationspolitiken bör tydliggöras på ett sådant sätt att det framgår att lika rättigheter och möjligheter oavsett etnisk och kulturell bakgrund också innebär att alla har lika skyldigheter. Utskottet tillstyrker därför regeringens förslag om komplettering av de integrationspolitiska målen.

Utskottet konstaterar också att tillståndet inom politikområdet inte är tillfredsställande i förhållande till målen och vill liksom regeringen peka på att de integrationspolitiska målen är långsiktiga. Utskottet finner således ingen anledning att göra någon annan bedömning än regeringen vad gäller prioriteringarna på området.

Slutligen vill utskottet understryka att en förutsättning för att de integrationspolitiska målen skall kunna uppnås är en generell politik som ger lika möjligheter för alla. En lyckad integrationspolitik är avhängig den generella politiken som förs i samhället. Utskottet anser vidare att det är viktigt att könsaspekten uppmärksammas i integrationspolitiken.

10:1 Integrationsverket

Propositionen

Integrationsverket är central förvaltningsmyndighet för integrationsfrågor. Verket har ett övergripande ansvar för att integrationspolitiska mål och synsätt får genomslag inom olika samhällsområden samt för att aktivt stimulera integrationsprocesserna i samhället. En central uppgift för myndigheten är att följa och utvärdera samhällsutvecklingen mot bakgrund av samhällets etniska och kulturella mångfald.

Integrationsverkets verksamhetsmål var under år 1999 att öka kunskapen om hur de integrationspolitiska målen uppfyllts inom olika sektorer samt att arbeta aktivt för att verksamheter inom dessa sektorer tar ökad hänsyn till de integrationspolitiska målen och den etniska och kulturella mångfalden i samhället. När det gäller nyanlända invandrare och introduktionen var verksamhetsmålen att verka för bättre förutsättningar för försörjning och delaktighet i samhället och att bidra till att kommunernas introduktion anpassas till individen och i övrigt utvecklas efter vad som anges i den integrationspolitiska propositionen. Ett ytterligare verksamhetsmål var att organiserat överförda flyktingar skulle kunna bosätta sig direkt vid ankomsten till Sverige och att 90 % av dem som bodde på statens anläggningar skulle få bostad i en kommun senast tre veckor efter att ärendet kommit till Integrationsverket.

Enligt vad som anges i propositionen har Integrationsverket följt den prioritering som regeringen har gjort i regleringsbrevet för 1999.

Uppföljning av kommunernas introduktion samt bidrag till förbättring och utveckling av denna har varit en prioriterad arbetsuppgift under 1999. Enligt propositionen har Integrationsverkets arbete även till stor del ägnats åt att sprida kunskap om integrationsperspektivet hos myndigheter, kommuner och organisationer och att få dessa att utveckla egna verksamheter.

Vad gäller målet att verka för bättre förutsättningar för alla nyanlända invandrare har inte detta kunnat nås under ett år. Att anpassa kommunernas introduktion till individens behov kräver, enligt vad som anförs i propositionen, ett långsiktigt arbete från Integrationsverkets sida. Ett sådant arbete pågår för närvarande.

Målet att 90 % av de personer som bor på Migrationsverkets anläggningar skall anvisas bostad i en kommun senast tre veckor efter det att ärendet inkommit till Integrationsverket uppnåddes i det närmaste (89 %).

Integrationsverkets etablering har under 1999 skett successivt med vissa eftersläpningar av verksamheten som följd. Integrationsverket fick därför ett stort anslagssparande för år 1999. Verksamheten pågår nu i enlighet med gällande riktlinjer för Integrationsverket och ett flertal uppdrag kommer att leda till konkreta resultat under år 2000.

Under år 2001 skall Integrationsverkets verksamhet fokuseras på huvuduppgifterna introduktion av nyanlända, främjande av integration, insatser mot främlingsfientlighet, rasism och etnisk diskriminering samt uppföljning och utvärdering.

Regeringen förslår för budgetåret 2001 ett ramanslag på 83 731 000 kr.

Motioner som har anslagseffekt 2001

Margit Gennser m.fl. (m) begär i motion Sf633 yrkande 3 att riksdagen beslutar att anvisa 20 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 10:1 Integrationsverket. Motionärerna anför att Moderaterna var emot Integrationsverket när det inrättades och att de fortfarande är tveksamma till dess existens. De föreslår i yrkande 1 i samma motion, vilket tas upp nedan, en skyndsam utredning av hur Integrationsverkets medel använts och vilka effekter som uppnåtts, varefter de kommer att ta ställning till om de anser att verket bör läggas ner eller vara kvar.

Magda Ayoub m.fl. (kd) begär i motion Sf645 yrkandena 32 och 35 att riksdagen beslutar att anvisa 53 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 10:1 Integrationsverket och att riksdagen beslutar att Integrationsverket avvecklas efter fem månader. Motionärerna anför att Kristdemokraterna motsatte sig inrättandet av en ny integrationsmyndighet från början, och att förslaget genomfördes av Socialdemokraterna trots motstånd från fem av riksdagens partier. Integrationspolitiken bör, enligt motionärerna, bedrivas på samma sätt som jämställdhetspolitiken, dvs. genom s.k. main streaming. Alla verk och myndigheter bör ta fullt ansvar inom sina områden.

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion Fi211 yrkande 16 att riksdagen anvisar 42 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 10:1 Integrationsverket. Motionärerna menar att integration inte är en process som kan styras genom byråkratiska beslut, och att Integrationsverket därför kan läggas ner.

Margit Gennser m.fl. (m) begär i motion Sf633 yrkande 1 att riksdagen begär att regeringen återkommer med en utvärdering av hur Integrationsverkets medel använts och vilka resultat som uppnåtts, senast i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition. Motionärerna anför att Moderaterna är tveksamma till Integrationsverkets existens och att de efter utvärderingen kommer att ta ställning till om verket bör finnas kvar eller läggas ner.

Utskottets bedömning

Utskottet kan med utgångspunkt i regeringens bedömning konstatera att integrationspolitiken förs i integrationsmålens riktning. Som utskottet påpekar i samband med bedömningen av integrationspolitikens mål ovan, är integrationsverksamheten långsiktig och det tar sålunda tid innan olika åtgärder ger effekt. Ett flertal uppföljnings- och utvärderingsprojekt genomförs och har genomförts av Integrationsverket. Bland annat har Integrationsverket studerat effekterna av de s.k. Blommanpengarna, analyserat valdeltagande i vissa utsatta bostadsområden, studerat hur arbetsmarknadens strukturer påverkar möjligheterna till egen försörjning, samt kartlagt kommunernas introduktion för nyanlända invandrare, för att nämna några exempel. Eftersom integrationsarbete är långsiktigt kan det i dagsläget vara svårt att mäta effekterna av verkets arbete. Att målen tar lång tid att uppnå gör emellertid, enligt utskottets bedömning, inte verksamheten mindre viktigt.

Utskottet kan konstatera att ett fortlöpande utvärderingsarbete bedrivs men anser att det är för tidigt att göra en samlad bedömning av verkets arbete.

Vidare delar utskottet regeringens bedömning om prioriteringar för år 2001 och anser att det är nödvändigt att Integrationsverket får tillräckliga resurser för att genomföra sitt uppdrag.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna Sf633 yrkandena 1 och 3, Sf645 yrkandena 32 och 35 i denna del samt Fi211 yrkande 16 i denna del.

10:2 Integrationsåtgärder

Propositionen

Anslaget disponeras i huvudsak av Integrationsverket för åtgärder som stimulerar integrationsprocesserna i samhället och som förebygger och motverkar diskriminering, främlingsfientlighet och rasism. Anslaget skall också användas för förbättringar av introduktionen och för stimulans av etnisk och kulturell mångfald inom offentlig förvaltning och privata företag.

Från anslaget fördelas också medel till organisationer som främjar integration. Ett nytt statsbidragssystem införs för dessa organisationer från och med år 2001, med oförändrad ram.

En mindre del av anslaget står till regeringens förfogande för olika initiativ i syfte att stärka integrationen samt för åtgärder till förbättrad introduktion.

Regeringen föreslår för budgetåret 2001 ett ramanslag på 50 242 000 kr.

Sinikka Bohlin m.fl. (s) begär i motion Sf636 ett tillkännagivande om att minoritetsorganisationer som arbetar utifrån riksdagens minoritetspolitiska beslut (prop. 1998/99:143, bet. 1999/2000:KU6, rskr. 1999/2000:69) har hamnat utanför de existerande bidragsbestämmelserna för organisationsstöd.

Motionärerna pekar på att förordningen om statsbidrag till organisationer som främjar integration (SFS 2000:216) saknar anvisningar för ekonomiskt stöd till minoritetsorganisationer.

Utskottets bedömning

Det förändrade bidragssystemet till organisationer bildade på etnisk grund föranleddes av två olika skäl, dels för att tydligare relatera organisationsstödet till de integrationspolitiska målen så som de utformats av riksdag och regering (prop. 1997/98:16, bet. 1997/98:SfU6, rskr. 1997/98:68), dels för att anpassa stödet till den utveckling av stöd till andra folkrörelser som skett. Det är också integrationspolitiken och dess mål som legat till grund för utformandet av förordningen om statsbidrag till organisationer som främjar integration, som kommer att träda i kraft den 1 januari 2001.

Stödet utdelas enligt förordningen som organisationsbidrag, verksamhetsbidrag eller projektbidrag. Organisationsbidraget, som i huvudsak bygger på medlemsantal, syftar till att ge organisationer bildade på etnisk grund stöd för nödvändiga kanslifunktioner etc. Verksamhetsbidraget syftar i sin tur till att stödja den utåtriktade och löpande integrationsverksamheten. För att en organisation skall kunna få nämnda bidrag krävs att organisationen till övervägande del har medlemmar med invandrarbakgrund. Projektbidraget lämnas slutligen till klart avgränsade integrationsprojekt. Det finns även en möjlighet att under en tre år lång etableringsperiod stödja organisationer som ännu inte uppfyller vissa av de grundläggande kraven för organisations- och verksamhetsbidrag.

Utskottet vill också erinra om att anslaget 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter bland annat täcker kostnader för inflytande för nationella minoriteter. Utskottet erfar att regeringen den 11 maj 2000 fördelade medel, från anslag 47:1, till organisationer som företräder de nationella minoriteterna. Frågan om stöd till minoritetsorganisationer är således uppmärksammas.

Med detta avstyrker utskottet motion Sf636 och tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande

Propositionen

Via anslaget lämnar staten ersättning till kommuner och landsting för att täcka kostnader för flyktingmottagande. Utbetalningarna styrs av regelverket i förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. Flera ersättningsformer finns, varav den dominerande är schablonersättning. Denna ersättning är flerårig och börjar betalas ut månaden efter det att flyktingen har folkbokförts i en kommun. Kommunerna kan också, inom en för

varje år fastställd medelsram, få ersättning för extraordinära kostnader i samband med att de tar emot flyktingar.

Beräkningen av anslaget utgår ifrån redan mottagna flyktingar samt prognoser om asylsökande, invandring av anhöriga till flyktingar samt kollektivt överförda flyktingar (kvotflyktingar) som kan väntas få tillstånd att bosätta sig i Sverige under de närmaste åren. För att t.ex. kunna beräkna schablonersättningarna för år 2001 måste hänsyn tas till det månadsvisa kommunmottagandet fr.o.m. december 1998 t.o.m. november 2001.

Antalet kommunmottagna flyktingar har varierat under åren, framför allt beroende på händelser i omvärlden. Under 1999 har 9 000 personer, som beviljats permanent uppehållstillstånd som flyktingar, av humanitära skäl eller som anhörig, tagits emot i kommunerna. Det relativt låga antalet berodde delvis på att flyktingar från Kosovo fick tidsbegränsade uppehållstillstånd, vilket bl.a. innebär att de inte kommunplaceras. Under år 2000 beräknas mottagandet av flyktingar i kommunerna öka med ca 65 % till 15 000, därefter beräknas antalet åter sjunka något till 12 200 år 2001. Besluten om uppehållstillstånd för år 2000 kommer enligt budgetpropositionen att koncentreras till den senare delen av året och därför till största delen påverka anslaget för ersättningsbetalningarna år 2001 och 2002.

Det stora flertalet av de personer som beviljats uppehållstillstånd som flyktingar eller av humanitära skäl har bott i eget boende i en kommun under den tid asylansökan prövats. De personerna blir därefter oftast kvar i samma kommun när uppehållstillståndet beviljats. Huvuddelen bosätter sig i storstäderna trots svårigheterna att få en permanent bostad där.

Enligt propositionen har Integrationsverket i en skrivelse till regeringen begärt att under en begränsad tidsperiod få kompensera kommuner som i organiserade former tar emot flyktingar och ger dem bra introduktion, efter att de en kortare tid bott i storstadskommunerna. Regeringen bedömer, enligt propositionen, med hänvisning till den rådande situationen i storstäderna, att Integrationsverket under 2001 skall få pröva att ge kommunerna ett visst stimulansbidrag för att ta emot flyktingar som ursprungligen togs emot i storstäderna. För detta ändamål och för ersättning till kommunerna för extraordinära kostnader får Integrationsverket disponera 30 miljoner kronor av anslaget.

Regeringen föreslår för budgetåret 2001 ett ramanslag på 2 238 565 000 kr.

Motioner som har anslagseffekt 2001

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf631 att riksdagen beslutar anvisa 50 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande. Motionärerna menar att effektiviseringar i flyktingmottagandet möjliggör stora besparingar. Genom kortare handläggningstider och ökade insatser för att få människor i arbete menar motionärerna att anslaget till kommunersättningar vid flyktingmottagande kan sänkas med 50 miljoner kronor.

Nalin Pekgul (s) begär i motion Sf638 ett tillkännagivande om att en del av de statliga medel som tilldelas kommuner som tar emot flyktingar fördelas

om så att de i stället tillfaller landstingen. Motionären anför att många flyktingar har en hög vårdkonsumtion under de två första åren och att det trots detta inte finns några öronmärkta pengar som följer flyktingen. Motionären anser att primärvården där flyktingen bor inte bör belastas extra.

Övriga motioner

Magda Ayoub m.fl. (kd) begär i motion Sf645 yrkande 31 att riksdagen beslutar om att systemet med förhandlingar och avtal med kommunerna, avseende nyanlända, avskaffas. Motionärerna begär i samma motion yrkande 33 (delvis) att riksdagen beslutar att införa en s.k. utvecklingspeng. Motionärerna anser att den nyanlända inte bör placeras utan fritt få välja bostadsort och att systemet med förhandlingar och avtal med kommunerna därför bör avskaffas. Stödet till den nyanlända bör i stället följa individen i form av en utvecklingspeng, som fördelas av RFV och betalas ut av försäkringskassan.

Margareta Viklund m.fl. (kd) begär i motion Sf612 yrkande 1 ett tillkännagivande angående en lagändring i syfte att möjliggöra ett regionalt i stället för ett kommunalt flyktingmottagande. Motionärerna begär i samma motion yrkande 2 ett tillkännagivande angående en utredning om möjligheten att införa en utvecklingspeng som följer flyktingen och som fördelas efter flyktingens val av bostad, svenskundervisning, arbetspraktik osv.

Motionärerna anser att ett regionalt flyktingmottagande är ett första steg. Det långsiktiga målet bör emellertid vara ett nationellt flyktingmottagande. Vinsterna med ett regionalt flyktingmottagande är flera, anser motionärerna. Bland annat förs ansvaret över till flyktingfamiljen när de får en större frihet att bosätta sig var de vill. Vidare kan ingen kommun neka flyktingen att bosätta sig på orten, med hänvisning till att det saknas bostäder. Slutligen blir villkoren på så sätt lika som för den som flyttar inom Sverige.

Matz Hammarström m.fl. (mp) begär i motion N388 yrkande 16 ett tillkännagivande om att det administrativa ansvaret för medel till kommunernas introduktionsprogram förs över från Integrationsverket till regional nivå. Motionärerna anför att det görs alldeles för lite för att stimulera invandrare att bli egenföretagare under deras introduktionsperiod i Sverige. Detta anser motionärerna kunna avhjälpas bland annat genom att det administrativa ansvaret för ersättningarna till kommunerna förs över till regional nivå så att medlen strategiskt kan fördelas till kommunernas introduktionsprogram för nyanlända inom ramen för de regionala tillväxtavtalen.

Utskottets bedömning

Kommunersättningen delas ut av staten till kommunerna för att täcka de kostnader som flyktingmottagandet medför. För personer som vistas på en förläggning och beviljas uppehållstillstånd kan kommunerna förbereda mottagande och påbörja introduktionsprogram i direkt anslutning till att personen tas emot i kommunen. Syftet är att så snart som möjligt komma i gång med introduktionen. Det är av stor vikt att kommunen som tar emot personen i fråga har kapacitet att erbjuda boende och en god introduktion. Allt för att den enskilde skall få så goda förutsättningar att komma in i det svenska

samhället som möjligt. Systemet med förhandlingar med kommuner om kommunplacering ger också kommunerna möjligheter att erbjuda så goda förutsättningar som möjligt för boende och introduktion. Detta arbete underlättas också av att en central myndighet, Integrationsverket, har det administrativa ansvaret. Under de senaste åren har tillgången till t.ex. lämpliga bostäder i storstadsregionerna minskat, vilket medfört att storstadskommunerna har haft svårt att erbjuda ett rimligt boende och en god introduktion till det svenska samhället. Det nuvarande systemet möjliggör den typ av stimulansbidrag till kommuner som föreslås av regeringen i budgetpropositionen, för att komma tillrätta med detta problem.

Utskottet vill med det ovan sagda avstyrka motionerna Sf645 yrkandena 31 och 33 (delvis), Sf612 samt N388 yrkande 16.

Från anslaget 10:3 lämnas i dag ersättning till kommuner och landsting i syfte att täcka deras kostnader vid flyktingmottagandet. Utbetalningarna styrs av förordningen (1990:927) om statlig ersättning för flyktingmottagande m.m. Vad gäller motion Sf638 vill utskottet erinra om att enligt nämnda förordning 34–38 §§ har kommun eller landsting rätt till ersättning för vissa hälso- och sjukvårdskostnader som de har för utlänningar. Med detta avstyrker utskottet motion Sf638.

Vad gäller medelstilledelningen finner utskottet ingen anledning att göra någon annan bedömning än den regeringen har gjort i propositionen och avstyrker med detta motion Sf631 i denna del.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning.

10:4 Hemustrustningslån

Propositionen

Sedan 1991 kan flyktingar få statliga lån till hemustrustning när de får en bostad i Sverige. Villkoren för lånen, som administreras av Centrala studie-stödsnämnden (CSN), regleras i förordningen (1990:1361) om lån till hemustrustning för flyktingar och vissa andra utlänningar. Kapitalet lånas upp av Riksgäldskontoret på marknadsmässiga villkor. Underskottet i verksamheten, i huvudsak låneaftergifter och bristande inbetalningar av räntor och amorteringar, täcks av anslaget.

Omfattningen av låneverksamheten bestäms i första hand av antalet kommunmottagna flyktingar och deras behov av lån. I december i år beräknas upplåningen uppgå till 1 295 miljoner kronor och i slutet av år 2001 till 1 277 miljoner kronor.

Lånereglerna har tidigare varit sådana att de har uppmuntrat till stora lån, vilket ibland ledde till att låntagarna hade svårt att ekonomiskt orka med amorteringarna. Regeringen har därför under de senaste åren (1997 samt 1999) sänkt de maximala lånebeloppen.

Regeringen föreslår för budgetåret 2001 ett ramanslag på 21 227 000 kr. Det föreslås vidare att riksdagen godkänner att lån under 2001 tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet för hemustrustningslån intill ett belopp av högst 1 400 000 000 kr.

Ann-Marie Fagerström m.fl. (s) begär i motion Sf625 ett tillkännagivande om översyn av villkoren för hemtrustningslånen. Motionärerna menar att det finns risk att låntagarna fastnar i en skuldfälla, eftersom räntan räknas från det datum då lånen tas, medan amorteringen inte påbörjas förrän efter två år. Syftet med anståndet på två år är att ge ett utrymme för låntagaren att komma in på arbetsmarknaden. Det har emellertid i många fall visat sig att detta tar längre tid än två år.

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar att förändringar bl.a. vad gäller de maximala lånebeloppen vid hemtrustningslån gjorts vid två tidigare tillfällen, i syfte att komma tillrätta med de återbetalningsproblem som uppkommer för vissa låntagare, och anser att ytterligare förändringar nu inte är aktuella. Utskottet vill också peka på att det har skett en positiv utveckling vad gäller arbetslösheten för utomnordiska medborgare. Utskottet avstyrker med detta motion Sf625.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning samt tillstyrker att riksdagen godkänner att under år 2001 lån får tas upp i Riksgäldskontoret upp till angivet belopp.

10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering

Propositionen

Från anslaget finansieras Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO) samt Nämnden mot diskriminering.

Under år 1999 har DO haft två skilda regleringsbrev, med delvis olika mål. Orsaken var att den nya lagen (1999:130) om åtgärder mot etnisk diskriminering i arbetslivet trädde i kraft i maj 1999. Utvecklingen under året visar att den nya lagen om åtgärder mot etnisk diskriminering i arbetslivet har lett till att anmälningar om etnisk diskriminering ökat. DO har samarbetat och drivit ett aktivt opinionsskapande arbete med myndigheter, näringsliv och organisationer för att förebygga etnisk diskriminering.

Enligt vad som anges i propositionen utarbetas för närvarande inom Regeringskansliet en nationell handlingsplan mot rasism, främlingsfientlighet och etnisk diskriminering. Detta arbete berör bland annat DO. Våren 2000 gav regeringen Integrationsverket i uppdrag att bl.a. tillsammans med DO, genomföra en lång rad insatser för att motverka rasism, främlingsfientlighet, och etnisk diskriminering. Insatserna skall utgöra ett första steg i arbetet med den nationella handlingsplanen mot rasism, främlingsfientlighet och etnisk diskriminering. DO har enligt propositionen en central roll i arbetet med handlingsplanen och har i sitt budgetunderlag framfört behov av ytterligare resurser för att verksamheten skall kunna bedrivas enligt riksdagens och regeringens krav. Regeringen delar enligt propositionen DO:s bedömning och föreslår därför att DO:s anslag utökas med 4 miljoner kronor.

Regeringen föreslår för budgetåret 2001 ett ramanslag på 12 474 000 kr.

Margit Gennser m.fl. (m) begär i motion Sf633 yrkande 2 att riksdagen flyttar anslaget 10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, till utgiftsområde 14 Arbetsliv. Motionärerna begär i samma motion yrkande 4 att riksdagen beslutar att inte anvisa några medel till anslaget 10:5 under utgiftsområde 8. Motionärerna vill med dessa åtgärder samla alla ombudsmän mot diskriminering av skilda slag i en myndighet, under utgiftsområde 14.

Magda Ayoub m.fl. (kd) begär i motion Sf645 yrkande 35 att riksdagen beslutar att anvisa 4 miljoner kronor mer än regeringen föreslagit till anslaget 10:5, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering. Kristdemokraterna anser att DO bör ha ett speciellt ansvar för opinionsbildningen mot rasism och främlingsfientlighet och vara pådrivande vad gäller detta arbete.

Utskottets bedömning

Utskottet noterar med tillfredsställelse att arbetet mot rasism, främlingsfientlighet och etnisk diskriminering har intensifierats och att en nationella handlingsplan håller på att tas fram. DO har en viktig roll att spela i detta sammanhang. I regeringens förslag tillförs också medel för att stärka DO i det fortsatta arbetet med handlingsplanen. Utskottet anser vidare att anslaget till DO bör vara kvar inom utgiftsområde 8. Utskottet noterar emellertid att riksdagen, efter förslag från konstitutionsutskottet beslutat om ett tillkännagivande för regeringen om en utredning om att slå samman de olika ombudsmännen till en ombudsmannaorganisation (bet. 2000/01:KU3, rskr. 2000/01:35).

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag och avstyrker motionerna Sf633 yrkandena 2 och 4 samt Sf645 yrkande 35 i denna del.

Storstadspolitiken

Storstadspolitiken är sektorsöverskridande och berör flera andra politikområden, främst integrations-, utbildnings-, arbetsmarknads- och näringspolitiken. Inom politikområdet finns dels ett anslag för utvecklingsinsatser i storstadsregionerna, dels ett anslag för förstärkning och utveckling av förskola, skola och vuxenutbildning i storstadsregionerna, vilket ligger under utgiftsområde 16.

Målen för storstadspolitiken är att ge storstadsregionerna goda förutsättningar för långsiktigt hållbar tillväxt och därmed kunna bidra till att nya arbetstillfällen skapas såväl inom storstadsregionerna som i övriga delar av landet samt att bryta den sociala, etniska och diskriminerande segregationen i storstadsregionerna och att verka för jämlika och jämställda levnadsvillkor för storstädernas invånare.

Storstadspolitiken genomförs inledningsvis i form av lokala utvecklingsavtal som tecknas mellan staten och kommuner i storstadsregionerna. I avtalen ingår lokalt framtagna mål, en åtgärdsplan och en reglering av de statliga och kommunala åtagandena på respektive område samt en plan för uppföljning och utvärdering.

Propositionen

Från anslaget finansieras särskilda insatser som skall främja utvecklingen i storstadsregionernas utsatta bostadsområden och bostadsområden i en liknande situation.

De statliga medlen är avsedda att täcka kostnader för utveckling av strukturer och verksamheter som kan få en mer permanent karaktär. Insatserna i de lokala utvecklingsavtalen skall efter avtalsperioden kunna övergå till ordinarie verksamheter i kommunal eller annan regi. En av kommunens viktigaste uppgifter i samband med avtalen blir därmed att ta ställning till hur utvecklingsarbetet skall samordnas med och påverka den reguljära verksamheten på sikt. Staten åtar sig i avtalen att förbättra samordningen av åtgärder inom olika politikområden. Som ett led i detta arbete har enligt propositionen uppdrag lämnats i berörda myndigheters regleringsbrev för år 2000 att redovisa till regeringen hur man på lokal och central nivå har medverkat i arbetet med de lokala utvecklingsavtalen.

Enligt propositionen har de tidigare statliga insatserna för att stödja utsatta områden i storstadsregionerna, de s.k. Blommanpengarna, utvärderats av Integrationsverket under år 2000 och erfarenheterna från detta beaktas i det fortsatta arbetet.

För budgetåret 2001 föreslår regeringen ett ramanslag på 565 000 000 kr.

Motioner som har anslagseffekt 2001

Margit Gennser m.fl. (m) begär i motion Sf633 yrkande 5 att riksdagen beslutar att inte anvisa några medel till anslaget 11:1, Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna. Motionärerna anser att andra mer effektiva vägar, som även innebär en mindre belastning på statsbudgeten, bör prövas. Motionärerna framhåller att en av de viktigaste uppgifterna är att skapa social och geografisk rörlighet i det svenska samhället, vilket kan uppnås bland annat genom att bostadsmarknaden och arbetsmarknaden avregleras, vilket i sin tur får positiva effekter på integrationen.

Magda Ayoub m.fl. (kd) begär i motion Sf645 yrkande 35 att riksdagen anvisar 305 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna. Kristdemokraterna avvisar med detta den kraftiga höjningen av anslaget.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf631 att riksdagen beslutar att anvisa 265 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna. Motionärerna anser att integrationspolitiken måste bli en del av tillväxtpolitiken. Som storstadssatsningarna är utformade i dag präglas den, enligt motionärerna, för mycket av "gåvogivande", och utnyttjar inte människors kraft och möjlighet. Motionärerna menar att storstadspolitiken i sin nuvarande utformning inte kommer att leda till långsiktiga förbättringar, utan riskerar att bli en projektverksamhet vid sidan av kommunernas ordinarie verksamhet.

Lars Leijonborg m.fl. (fp) begär i motion Fi211 yrkande 16 att riksdagen anvisar 400 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 11:1

Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna. Motionärerna anser att en dominerande del av de projekt som finansieras inom anslaget inte haft en tillfredsställande effektivitet och förankring bland de berörda och anser därför att en minskning av anslaget bör ske.

Inger Lundberg (s) anför i motion Sf604 att storstadssatsningen bör ges en sådan utformning att stora behov i kommuner utanför storstadsregionerna också beaktas vid medelsfördelningen. Motionären lyfter även fram att det i budgetpropositionen finns skrivningar som öppnar för en sådan tolkning. Örebro är enligt motionären ett exempel på en kommun som borde komma i fråga. I motionen begärs ett tillkännagivande härom.

Utskottets bedömning

Storstadspolitiken är en viktig del i arbetet att bryta segregationen och förbättra storstadsregionernas förutsättningar. Detta arbete är emellertid, liksom integrationspolitiken, av långsiktig karaktär. Utskottet noterar att en utvärdering av de insatser som föregick storstadssatsningen har gjorts och att det även i denna utvärdering lyfts fram vikten av långsiktighet i arbetet. Flera positiva erfarenheter rapporteras, bland annat från Botkyrka och Rosengård. Men det rapporteras även om risker som det enligt utskottets mening är viktigt att bära med sig i det fortsatta storstadsarbetet. Främst gäller detta att arbetet riskerar att bli en del vid sidan av kommunernas ordinarie verksamhet. Utskottet noterar emellertid med tillförsikt att regeringen är medveten om denna risk. Från Integrationsverket meddelas även att det nu finns tendenser till ett större intresse vad gäller utvecklingsavtalen från de boendes sida jämfört med vad som var fallet under arbetet med de s.k. Blommanpengarna. Detta förklaras med att det lokala arbetet har pågått under flera år och nu blivit något mer än ett kortsiktigt projekt.

Utskottet avstyrker med det anförda motionerna Sf633 yrkande 5, Sf645 yrkande 35 delvis, Sf631 delvis och Fi211 yrkande 16 delvis.

Vad gäller motionen Sf604 så sägs, som motionären pekar på, i budgetpropositionen att ”från anslaget finansieras särskilda insatser som skall främja utvecklingen i storstadsregionernas utsatta bostadsområden och bostadsområden i en likartad situation”. Utskottet anser att det i detta fall får ankomma på regeringen hur medlen disponeras inom anslaget. Med detta avstyrker utskottet motion Sf604.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

Migrationspolitiken

Migrationspolitikens mål

Propositionen

Målen för migrationspolitiken under år 2000 har varit att verka för att migration till och från vårt land kan ske i ordnade former, värna asylrätten, upprätthålla den reglerade invandringen samt att verksamheten skall präglas av rättssäkerhet, humanitet och respekt för individens mänskliga rättigheter.

Regeringen lägger i budgetpropositionen fram ett förslag till delvis nya mål för migrationspolitiken, under utgiftsområde 8. Förslaget till mål är att migration till och från vårt land kan ske i ordnade former, asylrätten i Sverige och i ett internationellt perspektiv värnas, den reglerade invandringen upprätthålls samt att harmoniseringen av flykting- och invandringspolitiken i EU ökar. Det uttalas också i förslaget att i arbetet med målets uppfyllande skall verksamheten präglas av rättssäkerhet, humanitet och respekt för individens mänskliga rättigheter.

Utskottets bedömning

Svensk migrationspolitik utgår från ett helhetsperspektiv som omfattar flykting-, invandrings-, invandrar- och återvändandepolitik. I denna helhetssyn ingår även insatser för att stärka respekten för de mänskliga rättigheterna, som utgör själva grundvalen för asylrätten, internationell samverkan samt förebyggande åtgärder.

Jämfört med målen för migrationspolitiken såsom de uttrycks i propositionen Svensk migrationspolitik i globalt perspektiv, och vilka godkänts av riksdagen (prop. 1996/97:25, bet. 1996/97:SfU5, rskr. 1996/97:80) innebär den i budgetpropositionen föreslagna målformuleringen att harmoniseringen av flykting- och invandringspolitiken i EU betonas tydligare i migrationspolitiken.

Utskottet konstaterar vidare att regeringens förslag också innebär ett förtydligande av att hela kedjan från mottagande av asylsökande till återvändande eller integration i Sverige skall präglas av rättssäkerhet, humanitet och respekt för individens mänskliga rättigheter.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag om ändrade mål för migrationspolitiken.

12:1 Migrationsverket

Propositionen

Anslaget avser i huvudsak förvaltningskostnader för Migrationsverket och vissa kostnader vad avser utlandsmyndigheterna med inriktning på arbetsuppgifter inom migrationsområdet.

Migrationsverket är central utlänningsmyndighet och ansvarar för utlännings-, invandrings- och medborgarfrågor i den mån frågorna inte handläggs av någon annan myndighet.

Enligt regeringens bedömning bör Migrationsverket vara dimensionerat för att under 2001 pröva 170 000 tillstånds- och viseringsärenden, 45 000 medborgarskapsärenden samt ha beredskap att ta emot 18 000 asylsökande.

Antalet registrerade i mottagandesystemet var den 1 juli i år 17 156 personer. Den genomsnittliga vistelsetiden för dessa personer var 445 dagar. Det skall jämföras med motsvarande siffror den 1 juli 1999 då ca 18 600 personer var registrerade. Den genomsnittliga vistelsetiden för dessa personer inklusive dem som förts över från provinsen Kosovo i Förbundsrepubliken Jugoslavien var ca 470 dagar.

Under 1999 var den totala genomsnittliga handläggningstiden för grundärenden hos Migrationsverket 226 dagar. Av dessa avgjordes 43 % inom verksamhetsmålet sex månader.

I regleringsbrevet för 1999 till Migrationsverket anges att målet är att beslut om visering skall fattas inom en månad om inte särskilda skäl föreligger. Målet har inte uppfyllts. I propositionen gör emellertid regeringen bedömningen att genom att tillsätta migrationstjänstemän vid elva utlandsmyndigheter samt genom förbättrad information och förbättrade anvisningar för viseringar så kommer de genomsnittliga handläggningstiderna att kunna minskas.

Verksamhetsmålet för beslut i ärenden om uppehållstillstånd är att den totala väntetiden inte skall överstiga tolv månader. Öppna ärenden som inte avgjorts i första instans får inte vara äldre än fem månader om inte särskilda skäl föreligger. Den genomsnittliga handläggningstiden ligger enligt vad som anförs i propositionen väl inom målet på fem månader. Den sammanlagda genomsnittliga handläggningstiden vid Migrationsverket och Utlänningsnämnden överstiger dock den totala väntetiden med i genomsnitt 65 dagar.

Målet för handläggning av medborgarskapsärenden är att de sökande är medvetna om kraven för att erhålla svenskt medborgarskap och kan förutse resultatet av ansökan. Den totala väntetiden bör inte överstiga sexton månader. Öppna ärenden som inte avgjorts av Migrationsverket får inte vara äldre än sex månader, om inte särskilda skäl föreligger. Vid utgången av 1999 var antalet öppna ärenden 20 240. Av dessa var 48 % äldre än sex månader.

Andelen negativa beslut har minskat markant, vilket enligt propositionen kan tyda på att många nu söker medborgarskap först när de uppfyller villkoren.

Resultatet inom det migrationspolitiska området har i stor omfattning påverkats av krisen i Kosovo. Tidigare prognoser har därmed fått revideras eftersom denna kris resulterat i att personer från provinsen Kosovo har haft längre vistelsetider i Migrationsverkets mottagandesystem än beräknat eftersom de inte kunnat återvända på grund av situationen i hemlandet. För de medborgare i Kosovo vilka erhållit tidsbegränsade uppehållstillstånd har inte heller kommunplacering varit aktuell. En annan anledning till långa vistelsetider har varit att ca 70 % av de ca 11 200 personer som sökte asyl under år 1999 saknade passhandlingar.

Migrationsverket fick i regleringsbrevet för år 2000 i uppdrag att i samråd med Integrationsverket se över rutiner och samarbetsformer för att effektivisera arbetet med utflyttningar till egen bostad för personer som vistas på Migrationsverkets anläggningar. Resultatet av översynen skall leda till att väntetiden för den enskilde förkortas och att kostnaderna för mottagande av asylsökande minskar med 10 miljoner kronor per år fr.o.m. 2000.

Utvecklingen av Migrationsverkets roll som central utlänningsmyndighet har enligt propositionen fortsatt i syfte att effektivisera arbetet med viserings- och tillståndsgivningen samt handläggningen av asyl- och medborgarskapsärenden. För att kunna upprätthålla målet vad avser handläggningstiderna och för att undvika en negativ utveckling av ärendebalansen föreslår regeringen en utökning av Migrationsverkets förvaltningsanslag med 24 miljoner kronor.

Motioner som har anslagseffekt 2001

Margit Gennser m.fl. (m) begär i motion Sf633 yrkande 6 att riksdagen beslutar att för budgetåret 2001 till anslaget 12:1 Migrationsverket anvisa 20 miljoner kronor mer än regeringens förslag. Motionärerna anser att asylsökande måste få en snabb och grundlig behandling av sina ärenden för att inte fastna i väntan som leder till vanmakt och passivisering. Det anförs också att Migrationsverket har ett helhetsansvar för hela asylprocessen och att det måste få adekvata resurser för detta. Även i motion Sf5 yrkande 10 av Margit Gennser m.fl. (m) påtalas behovet av förstärkta resurser.

Magda Ayoub m.fl. (kd) begär i motion Sf645 yrkande 35 att riksdagen anvisar 10 miljoner kronor mer än regeringen förslagit till anslaget 12:1 Migrationsverket. I yrkande 33 i samma motion begär motionärerna att riksdagen beslutar att Migrationsverket ges ansvar för informationsfrågor till invandrare och flyktingar. Motionärerna föreslår en nedläggning av Integrationsverket (yrkandet behandlas i detta betänkande under rubriken 10:1 Integrationsverket) och att vissa uppgifter, däribland informationsfrågor till invandrare och flyktingar, förs över till Migrationsverket. För detta ändamål föreslår motionärerna att Migrationsverkets anslag förstärks.

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf631 att riksdagen anvisar 50 miljoner kronor mindre än regeringen förslagit till anslaget 12:1 Migrationsverket. Motionärerna anser att besparingar kan göras på Migrationsverkets administration genom effektiviseringar vid mottagandet av asylsökande och förkortade handläggningstider.

Övriga motioner

Magda Ayoub m.fl. (kd) anför i motion Sf645 att resurser bör sättas in tidigt i ansökningsprocessen. På så sätt skulle handläggningstiderna kunna förkortas vilket skulle leda till positiva effekter för flyktingarnas fysiska och psykiska hälsa. Vidare menar motionärerna att handläggningstiderna måste stramas upp och att barn bör ha förtur vid handläggningsförfarandet. Motionärerna begär ett tillkännagivande om detta (yrkandena 12 och 24).

Lars Leijonborg m.fl. (fp) anför i motion Sf605 yrkande 23 att det är enormt psykiskt påfrestande att under flera års tid leva i väntan på ett beslut. Motionärerna anser att de långa handläggningstiderna måste förkortas radikalt. Vidare anförs att det under mer än 20 års tid har gjorts försök att förkorta handläggningstiderna, utan påtagligt resultat. Därför bör det nu, enligt motionärerna, lagstiftas om handläggningstiderna, vilket bör ges regeringen till känna. I yrkande 24 begärs ett tillkännagivande om att asylansökningar bör kunna lämnas in vid alla Migrationsverkets kontor. Därigenom skulle ärendebelastningen på asylenheterna i storstäderna minska och handläggningstiderna bli kortare, menar motionärerna.

Matz Hammarström m.fl. (mp) begär i motion Sf274 yrkande 17 ett tillkännagivande om att handläggningstiderna för ensamkommande barn sätts till max tre månader.

Berndt Ekholm (s) begär i motion Sf620 yrkande 2 ett tillkännagivande om att handläggningstiderna hos Migrationsverket och Utlänningsnämnden generellt bör förkortas. Motionären anser att den nuvarande gränsen på sex månader för den sammanlagda handläggning är för lång tid. Vidare anføres att handläggningstiden i många fall blir ännu längre än så. Motionären anser att handläggningstiden bör kortas generellt, och särskilt i de fall som barn är inblandande.

Matz Hammarström m.fl. (mp) begär i motion Sf274 yrkande 18 ett tillkännagivande om att socialtjänsten och inte Migrationsverket bör ansvara för de ensamkommande barnens boende. Lennart Daléus m.fl. (c) begär i motion So304 yrkande 2 att regeringen lägger fram förslag om att socialtjänsten bör ansvara för ensamma asylsökande flyktingbarns boende och att de anmäls till utredning enligt socialtjänstlagen. I de båda motionerna anføres att de barn som kommer ensamma till Sverige är utsatta på många sätt och att mottagandet är illa anpassat efter deras behov, och att detta bör förändras.

Utskottets bedömning

Av budgetpropositionen framgår att målet vad gäller handläggningstider inte uppnåtts i de flesta av de ärendetyper som Migrationsverket handlägger. Exempelvis avgjordes endast 43 % av Migrationsverkets grundärenden vid asylprövning inom ramen för verksamhetsmålet, vad gäller handläggningstidernas längd.

Långa handläggningstider i utlänningsärenden har länge varit ett problem och utskottet beslutade därför redan i våras att vid årets budgetbehandling särskilt granska handläggningstiderna. I detta syfte har ytterligare uppgifter inhämtats om dagstillståndet samt utvecklingen av handläggningstiderna inom såväl Migrationsverket som Utlänningsnämnden. Vad gäller asylärenden har bl.a. de uppgifter inhämtats som redogörs för i tabellen nedan. Även utifrån socialförsäkringsutskottets granskning av handläggningstiderna kan konstateras att handläggningstiderna hos Migrationsverket och Utlänningsnämnden i många fall ligger över de mål som angivits i regleringsbrevet. I tabellen visas bl.a. att det under år 2000, till och med september, endast är 56 % av asylärendena som avgjorts inom det sexmånadersmål som satts upp i regleringsbrevet. Detta är i och för sig en förbättring jämfört med 1999, då motsvarande siffra var 43 %, men det innebär trots det att nästan hälften av asylärendena inte avgörs inom målet. Vidare framgår i tabellen att antalet öppna grundärenden hos Migrationsverket har ökat under perioden från 1997 till och med september 2000. Vid årsskiftet 1997 var antalet öppna grundärenden ca 6 300 och i september 2000 var motsvarande siffra ca 10 600. Detta samtidigt som antalet avgjorda grundärenden ligger ungefär på samma nivå.

Vad gäller Utlänningsnämndens handläggningstider har utskottet i granskningen kunnat konstatera att andelen avvisnings- och utvisningsärenden, inklusive vilande ärenden, som är äldre än sex månader utgör drygt hälften av Utlänningsnämndens öppna ärenden, under perioden 1999 till och med oktober 2000. Utskottet konstaterar emellertid att denna andel har visat ten-

denser till en nedåtgående trend sedan januari 2000. Utskottet ser detta som positivt.

2000/01:SfU2

Asylprövning – ärendeutveckling och handläggningstider hos Migrationsverket

	1997	1998	1999	2000 (-sept)
Inkomna ärenden	9 697	13 245	11 479	13 725
Öppna grundärenden*	6 301	7 855	7 840	10 587
Avgjorda grundärenden	10 767	11 639	11 779	10 960
Andel inom 6 månader enligt regleringsbrevet	**	52 %	43 %	56 %

Källa: Invandrarverkets årsredovisning 1999 samt uppgifter från Migrationsverket

Kommentar: Grundärenden kallas de ärenden som handläggs i första instans. Om beslut överklagas är överklagandet inte längre ett grundärende.

* För 1997, 1998 och 1999 gäller uppgiften vid budgetårets slut och för 2000 för september.

** Uppgift saknas.

I budgetpropositionen anges beträffande anslaget 12:1 att medel beräknats bl.a. för att Migrationsverket skall kunna pröva 170 000 tillstånds- och viseringsärenden samt 45 000 medborgarskapsärenden. Det framgår emellertid inte i budgetpropositionen hur de olika ärendetyperna beräknats inom det angivna antalet tillstånds- och viseringsärenden. Under beredningen har utskottet hört Migrationsverkets generaldirektör. Hon har angivit att anslaget för bl.a. prövning av asylärenden i reella termer har minskat med drygt 10 % det senaste budgetåret och att Migrationsverket genom budgetförslaget får medel för prövning av ca 12 000 asylärenden (grundärenden) 2001. Härutöver har verket tidigare fått medel för prövning av asylansökningar på grund av krisen i Kosovo. Bortsett från dessa ärenden gör hon följande bedömning av hanteringen av asylärenden. Antalet öppna grundärenden den 1 januari 2000 var ca 8 000 och inströmningen av asylsökande under året bedöms bli ca 15 000. Vid utgången av året kommer antalet öppna ärenden därför att öka till 11 000. Prognosen vad gäller asylsökande under 2001 är 14 500, om hänsyn endast tas till den ökning av antalet som Sveriges inträde i Schengensamarbetet kan medföra. Med samma kapacitet för ärendehantering kommer antalet öppna asylärenden att vara 13 500 vid ingången av 2002.

Utskottet nödgas konstatera att vid en sådan utveckling kommer handläggningstiderna för, i första hand, asylärenden att öka ytterligare, men även andra ärendegrupper kan bli drabbade med längre väntetider som följd. Migrationsverket och Utlänningsnämnden föreslås emellertid i budgetpropositionen få en förstärkning av anslagen för att upprätthålla målen vad gäller handläggningstiderna. Härtill kommer dock att det förväntade antalet asylsökande är osäkert och olika händelser, i första hand i omvärlden men även i Sverige t.ex. i form av praxisbeslut, kraftigt kan påverka antalet ansökningar. Särskilt vid ett ökat antal ansökningar måste frågan om tilläggsbudget aktualiseras. Så sker också emellanåt och regeringen har i höstens budgetproposit-

ion föreslagit att ytterligare 4 miljoner kronor anvisas till Migrationsverket för innevarande budgetår på anslaget A1 i syfte att bl.a. förkorta handläggningstiderna (bet. 2000/01:FiU11).

Det finns emellertid anledning analysera huruvida de medel som anvisas för migrationspolitiken används rationellt. Långa handläggningstider blir särskilt kostsamma i asylärenden, inte bara på grund av att de sökande under tiden vistas i Migrationsverkets mottagningssystem, utan också på grund av den psykiska press som sökandena under tiden tvingas leva under. Även personalen vid Migrationsverket påverkas av detta, och den stress som det för med sig. Vad gäller de direkta utgifterna som lång handläggningstid medför kan nämnas att för varje dag som tiden för boende i anläggning eller eget boende kan förkortas görs en besparing på medlen inom anslaget 12:2 Mottagande av asylsökande med 200 kr, vilket är den beräknade dygnsmedelkostnaden nästa år för personer i mottagningssystemet. Med utgångspunkt från att i genomsnitt 6 000 asylsökande väntar på beslut skulle detta medföra en besparing på nämnda anslag, senast följande år, med 1,2 miljoner kronor för varje dags förkortning. Migrationsverket har uppgivit att om anslagskonstruktionen så medgav skulle resurser, främst i form av personal, från mottagningssystemet kunna användas vid ökad inströmning av asylsökande varvid kostnaderna för mottagandet då skulle kunna minska, även om besparingen uppkommer med någon tidsförskjutning.

Utskottet noterar även att en granskning av handläggningstiderna, anslagsstruktur och budgetarbete inom migrationspolitiken för närvarande genomförs av Riksdagens revisorer. En förstudie har genomförts (2000/01:4) och granskningen planeras vara klar under senare delen av våren 2001.

Utskottet anser emellertid att det redan nu bör vidtas åtgärder för att få till stånd ett bättre utnyttjande av de medel som anvisas för migrationspolitiken. I en verksamhet som kan fluktuera snabbt och där det är av stor vikt med tidiga insatser måste den ansvariga myndigheten kunna utnyttja de samlade resurserna på bästa möjliga sätt. Utskottet anser att regeringen i samband med den ekonomiska vårpropositionen 2001 bör redovisa ett sätt att möjliggöra ett flexibla utnyttjande av anslagen på migrationsområdet, då i första hand anslagen 12:1 och 12:2. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

När det gäller ensamma flyktingbarn kan nämnas att Migrationsverket har tagit initiativ till ett samarbete med Socialstyrelsen, Landstingsförbundet och Skolverket om ett förbättrat mottagande av ensamkommande barn, bl.a. så att huvudansvaret för barnen fortsättningsvis även i praktiken ligger hos socialtjänsten. Detta kan även leda till att handläggningstiden minskar för dessa barn.

Med detta avstyrker utskottet motionerna Sf631, Sf5 yrkande 10, Sf633 yrkande 6, Sf645 yrkandena 33 och 35 i delar, Sf645 yrkandena 12 och 24, Sf605 yrkandena 23 och 24, Sf274 yrkande 17, Sf620 yrkande 2, Sf274 yrkande 18 samt So304 yrkande 2.

Utskottet tillstyrker med det ovan sagda regeringens förslag till medelsanvisning.

Propositionen

Anslaget finansierar mottagande av asylsökande och vissa personer med tidsbegränsade uppehållstillstånd. Därutöver finansieras kostnaderna för utläningar som tagits i förvar enligt utlänningslagen samt ersättning till kommunerna för den ersättning som ges till vissa andra utläningar än asylsökande medan de väntar på beslut om uppehållstillstånd. Anslaget finansierar även kostnader för hälso- och sjukvård till landstingen för barn som hålls gömda inför verkställigheten inför ett av- eller utvisningsbeslut samt den tillfälliga ersättningen till kommuner och landsting för vissa utläningar från Förbundsrepubliken Jugoslavien.

Migrationsverket organiserar mottagandet av asylsökande. De kan bo antingen på en av verkets förläggningar eller få viss bostadsersättning för att ordna bostad på egen hand. Migrationsverket ansvarar även för behandlingen av utläningar som tagits i förvar enligt utlänningslagen samt för förvarslokalerna.

För budgetåret 1999 beräknades den genomsnittliga flyktingdygnskostnaden till 200 kr. Det faktiska utfallet blev emellertid 187 kr. För år 2000 bedömde regeringen motsvarande kostnad till 195 kr per dygn. Perioden 2001–2003 görs bedömningen att den genomsnittliga dygnskostnaden blir 200 kr. Anledningen till denna ökning är, efter vad som anges i propositionen, bland annat ett kommande förslag om asylsökande barns skolgång i enlighet med barnkonventionen.

Under hösten 2000 avser regeringen enligt propositionen att lämna ett förslag till riksdagen om att barn och ungdomar under arton år, som söker uppehållstillstånd eller erhåller ett tillfälligt skydd som avses i 2 kap. 4 a § utlänningslagen (1989:529) understigande tolv månader, i enlighet med barnkonventionen, skall erhålla samma utbildning som i Sverige bosatta barn.

Anslaget 12:2 föreslås av regeringen att öka med 147 miljoner kronor år 2001 i förhållande till de beräkningar som gjorts i budgetpropositionen för 2000 och med ca 180 miljoner år 2002. Skälet till detta är att antalet personer i mottagningsystemet ökar i förhållande till vad som beräknades i budgetpropositionen för år 2000.

Regeringen förslår för budgetåret 2001 ett ramanslag på 1 039 335 000 kr.

Motioner som har anslagseffekt 2001

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf631 att riksdagen beslutar att anvisa 100 miljoner kronor mindre än regeringen föreslagit till anslaget 12:2. Motionärerna anser att genom effektiviseringar vid mottagandet av asylsökande, förkortade handläggningstider och ökade möjligheter för flyktingar att delta i arbete, möjliggörs stora besparingar inom detta område.

Gudrun Schyman m.fl. (v) begär i motion Sf607 att regeringen tillsätter en utredning med uppgift att göra en översyn av lagen om mottagande av asylsökande m.fl. för att den verksamhet som erbjuds asylsökande barn på Migrationsverkets förläggningar skall hålla åtminstone samma standard som för barn födda i Sverige, ta hänsyn till asylsökande pojkar och flickors särskilda behov samt bringas i full överensstämmelse med de krav som ställs i FN:s barnkonvention. Motionärerna anför att de aktiviteter som erbjuds barn vid Migrationsverkets förläggningar är begränsade. De anser att det finns starka skäl att göra en utredning med syfte att erbjuda asylsökande barn en omsorg som inte håller lägre kvalitet än för barn födda i Sverige.

Alf Svensson m.fl. (kd) begär i motion Ub316 yrkande 7 ett tillkännagivande om rätt till skolgång för barn med asylsökande föräldrar. Motionärerna anser att asylsökandes barn skall ges rätt till reguljär skolundervisning, i samma omfattning som svenska barn i samma ålder. Ett liknande yrkande har Ulla-Britt Hagström (kd) i motion Sf608.

Matz Hammarström m.fl. (mp) begär i motion Sf274 yrkande 12 att riksdagen beslutar om att asylsökande barn ges samma rättigheter till skolundervisning som andra barn bosatta i Sverige. Motionärerna begär i samma motion yrkande 13 att riksdagen beslutar att asylsökande ungdomar ges samma rätt till gymnasieundervisning som andra ungdomar bosatta i Sverige. Med de regler som gäller i dag är barn som inte är folkbokförda i Sverige endast garanterade minst 15 schemalagda timmar i veckan, och de har ingen rätt till utbildning inom särskolan, anför motionärerna. Vad gäller ungdomar mellan 16 och 18 år har de enbart rätt till studieverksamhet som motsvarar gymnasieskolan, men saknar rätten till utbildning på samma villkor som barn bosatta i Sverige. Motionärerna anser att detta bör åtgärdas.

Monica Green m.fl. (s) begär i motion Sf643 ett tillkännagivande om att utreda möjligheterna att ge asylsökande barn samma rätt till förskoleverksamhet som andra barn i Sverige. Motionärerna anför att i förslaget om maxtaxa och allmän förskola, sägs bl.a. att barn vars föräldrar är arbetslösa eller föräldralediga skall ha rätt till förskoleverksamhet under minst tre timmar per dag. Motionärerna anser att dessa rättigheter även bör gälla asylsökande barn, trots att föräldrarna ännu inte står till arbetsmarknadens förfogande. Motionärerna anför vidare att EU nyligen antagit direktiv mot diskriminering på grund av ras eller etniskt ursprung. Tillsammans med barnkonventionens förbud mot särbehandling i artikel 2 och Barnkommitténs skrivningar vad gäller asylsökande barns rättigheter, finns det starka skäl för att ge asylsökande barn samma rättigheter som andra barn i Sverige har till förskola, skola och barnomsorg, anser motionärerna.

Motioner om vård och boende för asylsökande

Matz Hammarström m.fl. begär i motion Sf274 yrkande 9 ett tillkännagivande om att gömda barn ges rätt till fullständig hälso- och sjukvård samt tandvård. Motionärerna begär i samma motion yrkande 14 ett tillkännagi-

vande om att asylsökande barn får tillgång till terapeutisk vård oavsett om de har uppehållstillstånd eller ej.

Yilmaz Kerimo (s) begär i motion Sf640 ett tillkännagivande om de asylsökandes boendesituation. Motionären anser att det finns flera problem med det egna boendet för asylsökande, som bör ses över. Bland annat menar motionären att mottagningshandläggaren kan ha svårt att upprätthålla en god kontakt med dem som har eget boende, och att standarden för hur asylsökande bor kan vara bristfällig.

Utskottets bedömning

För barn i förskoleåldern som bor på någon av Migrationsverkets förläggningar anordnas för närvarande s.k. familjebaserad verksamhet. Barn som bor i eget boende kan delta i av kommunen anordnad öppen förskola. Asylsökande barn i skolåldern får undervisning i grundskolan genom kommunens försorg. Ungdomar i gymnasieåldern erbjuds gymnasieersättande verksamhet genom Migrationsverkets försorg. Många ungdomar som kan och vill erbjuds undervisning i ordinarie gymnasieskola.

En arbetsgrupp inom Utbildningsdepartementet har i promemorian *Förskola, skola och skolbarnomsorg för asylsökande barn* (Ds 2000:26) under våren 2000 lämnat förslag om hur barn och ungdomar under 18 år som söker uppehållstillstånd eller som erhåller ett tillfälligt skydd som avses i 2 kap. 4 a § utlänningslagen understigande tolv månader skall kunna erhålla utbildning på i huvudsak samma villkor som i Sverige bosatta barn.

Utskottet konstaterar även att regeringen har aviserat en proposition i frågan. Propositionen bör avvaktas och utskottet avstyrker med detta motionerna Ub316 yrkande 7, Sf608, Sf274 yrkandena 12 och 13 samt Sf643.

Vidare anser utskottet att Migrationsverkets organiserade verksamhet för asylsökande barn i förskoleåldern skall hålla samma standard som den allmänna förskolan. Huvudsyftet i motionen Sf607 får med detta anses tillgodosett.

Vad gäller medelstillelningen konstaterar utskottet att det totala anslaget utökas bl.a. på grund av att fler personer förväntas befinna sig i mottagnings-systemet än vad som tidigare beräknats. Utskottet konstaterar även att anslaget har beräknats utifrån en flyktingdygnskostnad på 200 kr, vilket är en ökning jämfört med tidigare år. Anledningen till denna ökning är ett kommande förslag om asylsökande barns skolgång. Den ovan nämnda arbetsgruppen föreslår bl.a. att den statliga ersättningen till kommunerna avseende grundskoleundervisning för asylsökande barn höjs och att en sådan ersättning införs också för skolformer motsvarande grundskolan. Vidare föreslås att en statlig ersättning införs till kommuner för kostnader avseende förskoleklass för asylsökande barn och att en motsvarande ersättning införs avseende gymnasieutbildning för asylsökande ungdomar. Utskottet utgår från att detta har beaktats vid beräkningen av anslaget. Utskottet anser också att kostnadsutvecklingen inom kommunerna, med anledning av det kommande förslaget, bör följas noggrant. Vidare föreslår utskottet ovan, under utskottets bedömning vad gäller Migrationsverket, ett tillkännagivande om att regeringen i samband med den ekonomiska vårpropositionen bör redovisa ett sätt att

möjliggöra ett flexiblarare utnyttjande av anslagen på migrationsområdet, då i första hand anslagen 12:1 och 12:2.

Utifrån detta tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motion Sf631 i denna del.

Angående vård av asylsökande vill utskottet erinra om att landstingen sedan den 1 januari 1997 är ansvariga för att asylsökande m.fl. erhåller akut sjukvård och tandvård samt sjuk- och tandvård som inte kan anstå. Därutöver ges viss annan vård, exempelvis mödra- och förlossningsvård. Barn under 18 år har rätt till hälso- och sjukvård enligt samma principer som alla andra barn som är bosatta i Sverige.

Utskottet vill också erinra om att i enlighet med en överenskommelse mellan staten och Landstingsförbundet beslutade regeringen i mars 2000 att barn som hålls gömda inför verkställighet av avvisnings- eller utvisningsbeslut skall tillförsäkras hälso- och sjukvård på samma grunder som asylsökande barn. Med det anförda avstyrker utskottet motion Sf274 yrkandena 9 och 14.

Vad gäller asylsökandes boende vill utskottet erinra om att Migrationsverket i regleringsbrevet för år 2000 fick i uppdrag att i samråd med Integrationsverket se över rutinerna och samarbetsformerna vid utflyttning till egen bostad för personer som vistas på Migrationsverkets förläggningar. Utskottet förutsätter att eventuella problem vid eget boende framkommer vid översynen. Med detta avstyrker utskottet motion Sf640.

12:3 Migrationspolitiska åtgärder

Propositionen

Från anslaget finansieras kostnaderna för mottagande av flyktingar som organiserat överförs till Sverige och mottagandet av dessa i kommunerna. Medel från detta anslag har också använts till bidrag för frivillig återvandring för vissa personer som varit bosatta i Sverige under längre eller kortare tid. Anhöriga till flyktingar i Sverige har också kunnat få bidrag till resan hit. Medel används även för att bekosta vissa migrationspolitiska projekt och Sveriges deltagande i internationellt samarbete inom flykting- och invandringsområdet. Likaså anvisas medel från detta anslag till Svenska Röda korsets efterforskningsverksamhet

Under budgetåret 2000 har riksdagen anvisat medel motsvarande kostnaden för att ta emot 1 840 överförda flyktingar. Regeringen menar enligt propositionen att anslagsmedlen även framdeles bör motsvara kostnaderna för 1 840 överförda flyktingar. I propositionen sägs även att anslaget bör liksom tidigare kunna få användas med viss flexibilitet.

Under första halvåret 2000 har 176 personer överförts till Sverige. Enligt propositionen är skälet till att det är så få främst att många personer som tagits ut från norra Irak och Iran ännu inte har fått utresetillstånd.

För budgetåret 2001 föreslår regeringen ett ramanslag på 285 221 000 kr.

Utskottet ser ingen anledning att göra någon annan bedömning än regeringen och tillstyrker därför regeringens förslag till medelsanvisning.

12:4 Utlänningsnämnden

Propositionen

Anslaget avser förvaltningskostnader för Utlänningsnämnden.

Utlänningsnämnden prövar överklaganden av beslut som fattas av Migrationsverket avseende avvisning och utvisning samt ansökningar om uppehållstillstånd, flyktingförklaringar, svenskt medborgarskap och offentliga biträden i utlänningsärenden. Nämnden behandlar också s.k. nya ärenden om uppehållstillstånd enligt 2 kap. 5 b § utlänningslagen.

Som en följd av förslaget att öka Migrationsverkets förvaltningsanslag bör, enligt propositionen, Utlänningsnämndens anslag ökas med 6 miljoner kronor för 2001.

För budgetåret 2001 föreslår regeringen ett ramanslag på 70 483 000 kr.

Motioner som har anslagseffekt år 2001

Birgitta Carlsson m.fl. (c) begär i motion Sf631 att riksdagen beslutar att inte anvisa några medel till anslaget 12:4 Utlänningsnämnden. Motionärerna anser att Utlänningsnämnden bör avvecklas och asylärendena föras över till förvaltningsdomstolarna.

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar att regeringen föreslår ett tillskott till Utlänningsnämndens anslag med 6 miljoner kronor, för att kunna upprätthålla målen vad gäller handläggningstiderna. Utskottet ser det som positivt. I övrigt redovisar utskottet sin syn på handläggningstiderna ovan, under anslaget 12:1.

Beträffande frågan om att avveckla Utlänningsnämnden vill utskottet erinra om att den arbetsgrupp, som tillsattes efter remissutfallet på Kommittén om ny instans- och processordnings (NIPU) slutbetänkande (SOU 1999:16), redovisade sitt uppdrag den 1 juni 2000. Arbetsgruppens promemoria (Ds 2000:45) har därefter sänts på remiss. Utskottet anser att beredningen av promemorian bör avvaktas.

Utskottet tillstyrker med det anförda regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motion Sf631 i denna del.

12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Propositionen

Anslaget finansierar offentligt biträde enligt utlänningslagen vid Regeringskansliet, Migrationsverket och Utlänningsnämnden. Anslaget påverkas främst av antalet avgjorda ärenden.

Kostnaderna för offentligt biträde hos Migrationsverket under 1999 översteg anslagna medel och verket utnyttjade sin anslagskredit med 1 219 000 kr. En jämförelse mellan budget och utfall för 1999 visar att Utlänningsnämnden utnyttjade sin anslagskredit med 146 000 kr. Den del av anslaget som Regeringskansliet förfogar över utnyttjades inte fullt ut.

Uppföljningsarbetet för att kunna få mer precisa beräkningar av anslaget fortsätter enligt propositionen under 2000.

Regeringen gör bedömningen att resursbehovet minskar under 2001 med 15 425 000 kr.

För budgetåret 2001 föreslår regeringen ett ramanslag på 57 913 000 kr.

Utskottets bedömning

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

12:6 Utresor för avvisade och utvisade

Propositionen

Anslaget finansierar resor ut ur landet för utlänningar som avvisats eller utvisats enligt beslut av regeringen, Migrationsverket, Utlänningsnämnden eller polisen med stöd av utlänningslagen. Även kostnader för resor ur Sverige för de asylsökande som återkallat sin ansökan finansieras från anslaget.

Den 1 januari 1999 övertog Migrationsverket huvudansvaret för verkställighet av beslut om avvisning och utvisning från polisen. Migrationsverket kan överlämna ärenden till polismyndigheten om utlänningen håller sig undan eller om det kan antas att tvång kommer att behövas för att genomföra verkställigheten. Kriminalvårdens transporttjänst organiserar utresor för avvisade och utvisade på polisens uppdrag.

Enligt propositionen gör regeringen bedömningen att resursbehovet minskas för 2001 med 10 875 000 kr.

För budgetåret 2001 föreslår regeringen ett ramanslag på 63 656 000 kr.

Utskottets bedömning

Utskottet ser ingen anledning att göra någon annan bedömning än regeringen och tillstyrker därför regeringens förslag till medelsanvisning.

Minoritetspolitiken

Minoritetspolitikens mål

Propositionen

Regeringen föreslår i propositionen att målen för minoritetspolitiken skall vara att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

De nationella minoriteterna är samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar, och de språk som omfattas av minoritetspolitiken är samiska (alla

Utskottets bedömning

De föreslagna målen för minoritetspolitiken ligger i linje med den inriktning som minoritetspolitiken getts genom riksdagens beslut om nationella minoriteter i Sverige (prop. 1998/99:143, bet. 1999/2000:KU6, rskr. 1999/2000:69) och utskottet som tidigare i ett yttrande till konstitutionsutskottet (1999/2000:SfU2y) ställt sig bakom utgångspunkterna för minoritetspolitiken ser inte något skäl att nu avvika från sin tidigare bedömning. Med det anförda tillstyrker utskottets regeringens förslag till mål för minoritetspolitiken.

47:1 Åtgärder för nationella minoriteter

Propositionen

Anslaget fördes upp första gången på statsbudgeten år 2000. Av anslaget används huvuddelen som statsbidrag till kommunerna och landstinget inom de områden i Norrbottens län som utpekats som förvaltningsområden för samiska respektive finska och meänkieli. Medlen fördelas av Länsstyrelsen i Norrbottens län enligt förordningen (2000:86) om statsbidrag för att stödja användningen av samiska, finska och meänkieli. En viss del av medlen går även till att täcka kostnader för inflytande för nationella minoriteter och vissa uppföljningsinsatser. Enligt vad som anges i propositionen fördelade regeringen den 11 maj 2000 medel till organisationer som företräder de nationella minoriteterna för att ge ökade möjligheter till inflytande i frågor som rör dem.

För budgetåret 2001 föreslår regeringen ett ramanslag på 8 000 000 kr.

Motioner som inte har anslagseffekt år 2001

Magda Ayoub m.fl. (kd) begär i motion Sf645 yrkande 30 ett tillkännagivande om de nationella minoriteternas möjlighet att använda sitt språk i kontakt med centrala myndigheter och att de vanligaste svenska lagarna översätts till samiska, finska och meänkieli.

Utskottets bedömning

Konstitutionsutskottet uttalade i betänkande 1999/2000:KU6 att författningar som särskilt rör de nationella minoriteternas rättigheter bör översättas till samiska, finska och meänkieli. De exempel på författningar som bör översättas som KU ger är bl.a.: sametingslagen och rennäringslagen samt grundläggande lagstiftning som rör fri- och rättigheter, t.ex. regeringsformen.

Utskottet bedömer därmed att vad som anförs i motionen om översättning av de vanligaste lagarna delvis redan är tillgodosett.

Socialförsäkringsutskottet har i ett yttrande till KU med anledning av proposition 1998/99:143 anfört att, när området för regionalt tillämpliga regler om rätt att använda samiska i offentliga sammanhang bestäms, har också aspekter som berör möjligheten att praktiskt tillämpa sådana bestämmelser vägts in. Utskottet framhåller även i yttrandet att regeringen påpekar att minoritetsspråkskonventionen till stor del är inriktad på att ge stöd och skydd för landsdels- eller minoritetsspråken i de geografiska områden där språken använts av hävd och fortfarande används i tillräcklig omfattning. Denna begränsning bygger på att man ansett att det kan möta alltför stora hinder, både praktiskt och kostnadsmässigt, att tillämpa konventionens olika bestämmelser i områden där mycket få personer använder ett landsdels- eller minoritetsspråk. KU delar denna bedömning. Utskottet ser inga skäl att ändra sin tidigare bedömning. Med det anförda avstyrker utskottet sålunda motion Sf645 yrkande 30.

Utskottet konstaterar vidare att en del av anslaget inom minoritetspolitiken har under 2000 använts till att stödja organisationer som företräder de nationella minoriteterna.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar*

- a) att riksdagen godkänner kompletteringen av de integrationspolitiska målen samt de föreslagna målen för politikområdet minoritetspolitik,
- b) att riksdagen med anledning av propositionen dels godkänner de föreslagna målen för politikområdet migrationspolitik, dels godkänner vad utskottet anfört om de tidigare godkända målen för migrationspolitiken,
- c) att riksdagen godkänner att under år 2001 lån tas upp i Riksgäldskontoret för det samlade behovet för hemutrustningslån till ett belopp av högst 1 400 000 000 kr,
- d) att riksdagen med bifall till regeringens förslag anvisar anslagen inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar för budgetåret 2001 enligt utskottets förslag i bilaga,
- e) att riksdagen avslår motionerna 2000/01:Sf5 yrkande 10, 2000/01:Sf604, 2000/01:Sf631, 2000/01:Sf633 yrkandena 2–6, 2000/01:Sf638, 2000/01:Sf645 yrkandena 32, 33 i denna del och 35 samt 2000/01:Fi211 yrkande 16 i denna del,

2. beträffande *utredning om Integrationsverket*
att riksdagen avslår motion 2000/01:Sf633 yrkande 1,

res. 1 (m)

3. beträffande *integrationsåtgärder och organisationsstöd*
att riksdagen avslår motion 2000/01:Sf636,

4. beträffande *kommunersättningar vid flyktmottagande*
att riksdagen avslår motionerna 2000/01:Sf612, 2000/01:Sf645 yrkan-
dena 31 och 33 i denna del samt 2000/01:N388 yrkande 16,

res. 2 (kd)

res. 3 (mp)

5. beträffande *hemutrustningslån*
att riksdagen avslår motion 2000/01:Sf625.

6. beträffande *flexibla anslagsutnyttjande*
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet
anfört om flexibla utnyttjande av anslagen på migrationsområdet,

7. beträffande *handläggningstiden*
att riksdagen avslår motionerna 2000/01:Sf274 yrkande 17,
2000/01:Sf605 yrkandena 23 och 24, 2000/01:Sf620 yrkande 2 samt
2000/01:Sf645 yrkandena 12 och 24,

res. 4 (kd, fp)

8. beträffande *ansvar för ensamkommande barn*
att riksdagen avslår motionerna 2000/01:Sf274 yrkande 18 samt
2000/01:So304 yrkande 2,

res. 5 (c, mp)

9. beträffande *skolgång m.m. för asylsökande barn*
att riksdagen avslår motionerna 2000/01:Sf274 yrkandena 12 och 13,
2000/01:Sf607, 2000/01:Sf608, 2000/01:Sf643 samt 2000/01:Ub316
yrkande 7,

res. 6 (kd, mp)

10. beträffande *vård och boende för asylsökande*
att riksdagen avslår motionerna 2000/01:Sf274 yrkandena 9 och 14
samt 2000/01:Sf640,

res. 7 (mp)

11. beträffande *åtgärder för nationella minoriteter*
att riksdagen avslår motion 2000/01:Sf645 yrkande 30.

res. 8 (kd)

Stockholm den 21 november 2000

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Berit Andnor

I beslutet har deltagit: Berit Andnor (s), Bo Könberg (fp), Margit Gennser (m), Maud Björnemalm (s), Anita Jönsson (s), Ulla Hoffmann (v), Cecilia Magnusson (m), Mariann Ytterberg (s), Gustaf von Essen (m), Lennart Klockare (s), Ronny Olander (s), Fanny Rizell (kd), Kerstin-Maria Stalin (mp), Birgitta Carlsson (c), Margareta Cederfelt (m), Magda Ayoub (kd) och Kalle Larsson (v).

1. Utredning om Integrationsverket (mom. 2)

Margit Gennser, Cecilia Magnusson, Gustaf von Essen och Margareta Cederfelt (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Utskottets bedömning i avsnittet 10:1 Integrationsverket som börjar med ”Utskottet kan” och slutar med ”i tillämplig del” bort ha följande lydelse:

Utskottet är tveksamt till Integrationsverkets existens. Utskottet föreslår därför att regeringen skyndsamt skall genomföra en utvärdering av hur verkets medel använts och vilka resultat som åstadkommit och återkomma till riksdagen senast i samband med 2001 års ekonomiska vårproposition. Därefter kommer utskottet att ta ställning till om det anser att Integrationsverket skall läggas ned och vilka av dess uppgifter som i så fall skall föras över till andra myndigheter.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *utredning om Integrationsverket*
att riksdagen med bifall till motion 2000/01:Sf633 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

2. Kommunersättningar vid flyktingmottagande (mom. 4)

Fanny Rizell och Magda Ayoub (båda kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Utskottets bedömning i avsnittet 10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande som börjar med ”Kommunersättningen” och slutar med ”medelsanvisningen” bort ha följande lydelse:

Invandrare bör åtnjuta samma frihet som övriga medborgare, ha rätt att bosätta sig var de vill, att utöva sin egen religion, lära sina barn sitt modersmål och för övrigt få utöva sina mänskliga rättigheter. Integration behöver inte betyda fullständig assimilation.

Den grundläggande utgångspunkten bör vara att gå från omhändertagande till att ge människor förutsättningar för att kunna ta ansvar för sitt eget liv. Utskottet anser att man bör sträva efter att stärka människor och ge dem möjligheter till egenmakt. Staten skall medverka till att underlätta och skapa förutsättningar men inte planera och ta kontroll öven människors liv. Samhället skall sträva efter att erbjuda medborgarna jämlika levnadsvillkor och lika stora möjligheter att utvecklas och förverkliga sina livsprojekt. Livsprojekten skall inte möta några hinder så länge de inte inskränker andra människors rättigheter eller strider mot våra gemensamma rättsnormer.

Utskottet anser att de nyanlända inte bör placeras utan fritt få välja bostadsort. Utskottet föreslår att systemet med förhandlingar och avtal med kommunerna avskaffas. Stödet till den nyanlända bör följa individen i form av en s.k. ”utvecklingspeng” som fördelas av RFV och sedan betalas ut av försäkringskassan. Genom utvecklingspengen ges individen och den lokala

nivån ett större ansvar. RFV bör även betala ut ersättning till kommunerna för t.ex. sfi-undervisning.

2000/01:SfU2

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *kommunersättningar vid flyktingmottagande* att riksdagen med anledning av motionerna 2000/01:Sf612 och 2000/01:Sf645 yrkandena 31 och 33 i denna del samt med avslag på motion 2000/01:N388 yrkande 16 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Kommunersättningar vid flyktingmottagande (mom. 4)

Kerstin-Maria Stalin (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Utskottets bedömning i avsnittet 10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande som börjar med "Kommunersättningen" och slutar med "medelsanvisningen" bort ha följande lydelse:

Inflyttningen av nya invånare bör ses som en resurs för det lokala näringslivet och för den ekonomiska tillväxten i sin helhet. Att underlätta deras deltagande på arbetsmarknaden är av yttersta vikt för att få bukt med den resterande arbetslösheten. Denna är en enorm välfärdsförlust för samhället och går stick i stäv med all integrationspolitik. Utskottet anser att det görs alldeles för lite för att stimulera invandrare att bli egenföretagare under deras introduktionsperiod i Sverige. Detta har två orsaker: dels beror det på kommunernas introduktionssystem som har en dominerande socialpolitisk profil, vilket resulterar i ett långvarigt bidragsberoende, dels beror det på bristande kunskap bland banker och företagsrådgivare om invandrarernas potential. Utskottet anser att om det administrativa ansvaret för ersättningarna till kommunerna förs över från Integrationsverket till regional nivå kan medlen strategiskt fördelas till kommunernas introduktionsprogram för nyanlända inom ramen för samordning av de regionala tillväxtavtalen.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *kommunersättningar vid flyktingmottagande* att riksdagen med bifall till motion 2000/01:N388 yrkande 16 och med avslag på motionerna 2000/01:Sf612 samt 2000/01:Sf645 yrkandena 31 och 33 i denna del som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

4. Handläggningstiden (mom. 7)

Bo Könberg (fp), Fanny Rizell (kd) och Magda Ayoub (kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Utskottets bedömning i avsnittet 12:1 Migrationsverket som börjar med "Med detta" och slutar med "yrkande 2" bort ha följande lydelse:

Myndigheternas behandling av ansökan om uppehållstillstånd drar ofta ut på tiden. I dag läggs stora pengar på långa förläggningstider och sjukvård. Inte minst gäller det vård för att ta hand om depressioner och annan psykisk

ohälsa som drabbar de asylsökande bland annat på grund av långa väntetider. Från psykiatrin hörs ofta protester över ett myndighetsförfarande som drabbar människor som redan haft svåra upplevelser. Om resurserna i stället sattes in i ett tidigt skede i processen skulle handläggningstiderna bli kortare, trycket på den psykiatriska vården skulle minska och så även det lidande som det innebär för den asylsökande att sväva i ovisshet.

Snabbare handläggningstider skulle även frigöra resurser som i dag läggs på åtgärder och boende i mottagningssystemet. Exempelvis var vid slutet av 1999 den genomsnittliga vistelsetiden för personer registrerade i mottagningssystemet ca 14 månader. 1999 fanns ca 17 900 personer registrerade med en dygnskostnad på ca 190 kr per person. Om vi skulle få ner handläggningstiderna från 14 månader till t.ex. åtta månader, bl.a. genom satsningar på flera asylhandläggare, skulle detta betyda besparingar på flera hundra miljoner kronor för staten.

Vi anser att det flexibla anslagsutnyttjande som utskottet förespråkar för att komma tillrätta med dagens långa handläggningstider inte är tillräckligt. Dessa handläggningstider måste förkortas radikalt.

Dessutom bör det göras möjligt att lämna in en asylansökan vid alla Migrationsverkets kontor, vilket inte går i dag. På så sätt skulle ärendebelastningen på Migrationsverkets asylenheter i storstadsregionerna minska, och handläggningstiderna skulle bli kortare.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *handläggningstiden*

att riksdagen med bifall till motionerna 2000/01:Sf605 yrkandena 23 och 24 och 2000/01:Sf645 yrkandena 12 och 24 samt med avslag på motionerna 2000/01:Sf274 yrkande 17 och 2000/01:Sf620 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

5. Ansvar för ensamkommande barn (mom. 8)

Kerstin-Maria Stalin (mp) och Birgitta Carlsson (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Utskottets bedömning i avsnittet 12:1 Migrationsverket som börjar med "När det" och slutar med "yrkande 2" bort ha följande lydelse:

Asylsökande barn är i en mycket utsatt situation, i synnerhet barn som är ensamma på flykt. Rädda Barnen redovisar i en nyligen presenterad rapport hur barn som flytt på egen hand till Europa upplever sin situation. Många har svåra traumatiska upplevelser och behöver akut psykiatrisk hjälp. De ensamma barnen behandlas på samma sätt som vuxna asylsökande, trots att de har helt andra behov. Migrationsverkets uppgift är att utreda barnens asylskäl, inget annat.

Utskottet anser att dessa barn bör anmälas till utredning enligt socialtjänstlagen, och kommunernas socialtjänst bör vara ansvariga för barnens boende – inte Migrationsverket som i dag.

dels att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *ansvar för ensamkommande barn*

att riksdagen med bifall till motionerna 2000/01:Sf274 yrkande 18 och 2000/01:So304 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2000/01:SfU2

6. Skolgång m.m. för asylsökande barn (mom. 9)

Fanny Rizell (kd), Kerstin-Maria Stalin (mp) och Magda Ayoub (kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Utskottets bedömning i avsnittet 12:2 Mottagande av asylsökande som börjar med "För barn" och slutar med "motionen Sf640" bort ha följande lydelse:

En grupp som särskilt kommit i kläm vid skolgången är barn och ungdomar till asylsökande föräldrar. De regler som i dag gäller för barn som inte är folkbokförda, säger att de skall tas emot i grundskolan i den kommun de vistas i. Men antalet timmar är begränsat enligt den särskilda förordningen om undervisning för asylsökande barn. Dessa barn är i dag endast garanterade undervisning om minst 15 schemalagda veckotimmar. Även ungdomar mellan 16 och 18 år, som inte är folkbokförda i landet, saknar den rätt till utbildning som barn bosatta i Sverige har. Däremot har de rätt att delta i "studieverksamhet som motsvarar gymnasieskolan". Barn som inte är folkbokförda i Sverige och som är i behov av särskola har inte heller samma rätt till det som svenska barn.

Utskottet anser att asylsökandes barn skall ges rätt till reguljär skolundervisning i samma omfattning som svenska barn i motsvarande ålder. Detta bör även gälla barn i behov av särskola. Barn och ungdomar som invandrar till Sverige mitt i skoltiden har ibland problem att både hämta in ett nytt språk och nödvändig ämneskunskap innan grundskoletiden är slut. Risken är uppenbar att de går vidare till gymnasiet med otillräckliga kunskaper. Endast hälften av de elever som kommit till Sverige efter tio års ålder lämnade t.ex. grundskolan med fullständiga betyg. Barn och ungdomar födda utomlands skall erbjudas tillräcklig utbildningstid i grundskolan för att bli rustade för gymnasiestudier.

Utskottet anser att även dessa barn skall ha en fullgod undervisning precis som de barn som är bosatta i Sverige.

dels att utskottets hemställan under 9 bort ha följande lydelse:

9. beträffande *skolgång m.m. för asylsökande barn*

att riksdagen med bifall till motionerna 2000/01:Sf274 yrkandena 12 och 13, 2000/01:Sf608 samt 2000/01:Ub316 yrkande 7 och med avslag på motionerna 2000/01:Sf607 samt 2000/01:Sf643 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. Vård och boende för asylsökande (mom. 10)

Kerstin-Maria Stalin (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Utskottets bedömning i avsnittet 12:2 Mottagande av asylsökande som börjar med "För barn" och slutar med "motion Sf640" bort ha följande lydelse:

Av alla asylsökande i Sverige är ungefär 30 % barn. Den 30 april 1999 var 4 409 barn under 18 år registrerade som asylsökande. I dag finns det dessutom ca 4 000 statslösa barn i Sverige, av vilka merparten (ca 3 800) är födda här i landet.

Enligt barnkonventionens andra artikel, principen om icke-diskriminering, skall alla barn inom landets jurisdiktion ha lika rättigheter. Men så är inte fallet. Om barn inte blir folkbokförda får de sämre rätt till sociala förmåner än andra barn som vistas legalt i landet. Utskottet anser att gömda barn bör ges rätt till fullständig hälso- och sjukvård samt tandvård. Utskottet anser även att det är av stor vikt att asylsökande barn vid behov får terapeutisk vård oavsett om familjen får stanna eller ej.

dels att utskottets hemställan under 10 bort ha följande lydelse:

10. *beträffande vård och boende för asylsökande*
att riksdagen med bifall till motion 2000/01:Sf274 yrkandena 9 och 14 och med avslag på motion 2000/01:Sf640 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. Åtgärder för nationella minoriteter (mom. 11)

Fanny Rizell och Magda Ayoub (båda kd) anser

dels att den del av utskottets yttrande under rubriken Utskottets bedömning i avsnittet 47:1 Åtgärder för nationella minoriteter som börjar med ”Konstitutionsutskottet” och slutar med ”medelsanvisning” bort ha följande lydelse:

Sveriges nationella minoriteter är en levande del av det svenska samhället och deras språk är en värdefull del av den svenska kulturen. Genom att tillerkänna dem språkliga och etniska rättigheter stärks deras självtillit och kulturella identitet.

En rad åtgärder måste vidtas för att Sverige skall kunna ratificera Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. Regeringens proposition 1998/99:143 Nationella minoriteter var ett steg i rätt riktning. Det främsta syftet med propositionen var att erkänna Sveriges nationella minoriteter och deras språk. Utskottet stöder dessa förslag på flera punkter. Utskottet anser dock även att nationella minoriteter skall kunna använda sitt språk i kontakten med centrala myndigheter. Därutöver föreslår utskottet att de vanligaste lagarna i vårt land översätts till samiska, finska och meänkieli.

dels att utskottets hemställan under 11 bort ha följande lydelse:

11. *beträffande åtgärder för nationella minoriteter*
att riksdagen med bifall till motion 2000/01:Sf645 yrkande 30 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

1. Moderaternas anslagförslag (mom. 1)

Margit Gennser, Cecilia Magnusson, Gustaf von Essen och Margareta Cederfelt (alla m) anför:

Finansutskottet har med en majoritet bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister föreslagit riksdagen att fastställa ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena i den statliga budgeten och en beräkning av statens inkomster avseende 2001. Samtidigt föreslogs beslut om preliminära utgiftstak för åren 2002 och 2003.

Moderata samlingspartiet har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Våra förslag syftar till att skapa förutsättningar för ett ekonomiskt, kulturellt och socialt växande Sverige. Vi vill satsa på en utbildning som ger alla större möjligheter till ett rikare liv. Genom en större enskild sektor och ett starkare civilt samhälle kan både företag och människor växa. Ännu fler kan komma in på den ordinarie arbetsmarknaden. Den sociala tryggheten ökar också i andra bemärkelser genom att hushållen får en större ekonomisk självständighet. Friheten att välja bidrar både till mångfald, en bättre kvalitet och en större trygghet. De enskilda människorna får ett större inflytande över sina liv.

Vi har föreslagit en långtgående växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar främst för alla, låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett tillfredsställande sätt kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma.

När finansutskottets majoritet nu genom förslag till beslut om ramar för de olika utgiftsområdena ställt sig bakom en annan inriktning av politiken, redovisar vi i detta särskilda yttrande den del av vår politik som rör utgiftsområde 8.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Moderaterna anser att utgiftsområde 8 bör minskas med 577 miljoner kronor för budgetåret 2001.

Enligt vår mening är det fel av regeringen att fortsätta anslå budgetmedel till vissa invandrartäta bostadsområden i storstäderna. Vi anser att andra vägar bör prövas, som är effektivare, bättre och som även innebär en mindre belastning på statsbudgeten. Vi menar att en av de viktigaste uppgifterna är att skapa social och geografisk rörlighet i det svenska samhället. Detta kan uppnås bland annat genom att bostadsmarknaden och arbetsmarknaden avregleras, vilket i sin tur får positiva effekter på integrationen. Vi vill också framhålla att vi motsatte oss inrättandet av Integrationsverket och att vi fortfarande är tveksamma till dess existens. Enligt vår mening bör en skyndsam utvärdering genomföras av hur verkets medel använts och vilka resultat som åstadkommit, därefter skall vi ta ställning till om verket bör läggas ned eller

finnas kvar. Vi föreslår att 20 miljoner kronor av Integrationsverkets anslag förs över till Migrationsverket. Vi menar att en utökning av anslagen till Migrationsverket är nödvändigt. Det räcker inte med det mer flexibla anslagsutnyttjande som utskottet föreslår ett tillkännagivande om. Detta eftersom vi anser att asylsökanden måste få en snabb och grundlig behandling för att inte fastna i väntan som leder till vanmakt och passivisering. Slutligen anser vi att anslaget för Ombudsmannen mot etnisk diskriminering bör flyttas till utgiftsområde 14 Arbetsliv och att DO bör slås samman med de övriga ombudsmännen mot diskriminering av olika slag i en myndighet.

2. Kristdemokraternas anslagförslag (mom. 1)

Fanny Rizell och Magda Ayoub (båda kd) anför:

Kristdemokraterna har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken än regeringen och dess stödpartier föreslår.

Kristdemokraternas budgetalternativ tar sikte på att långsiktigt förbättra Sveriges tillväxtförutsättningar genom strukturella reformer och strategiska skattesänkningar på arbete och sparande. Därigenom skapas förutsättningar för att sysselsättningen skall kunna öka i en sådan utsträckning att välfärden tryggas för alla.

Det handlar bland annat om arbetsmarknaden, som måste göras mer flexibel. Det handlar om skatterna på arbete och företagande som måste sänkas och på sikt anpassas till omvärldens betydligt lägre skattetryck. Det handlar om det svenska konkurrenstrycket som måste förbättras. Vidare måste den offentliga sektorn förnyas för att bättre möta konsumenternas/brukarnas behov och bättre tillvarata personalens kompetens och idéer. Dessutom måste valfriheten inom familjepolitiken öka, rättsväsendet återupprättas, pensionärernas ekonomiska situation stärkas, och infrastrukturen förbättras.

Målet med våra reformer på dessa områden är att skapa förutsättningar för en uthålligt hög tillväxt, där sysselsättningen kan öka utan att inflationen tar fart, där den enskildes valfrihet, personliga ansvar och välfärd kan öka utan detaljstyrning, där den offentliga sektorn kan vitaliseras och möta ökande behov utan att jagas av krympande skattebaser, och där statens finanser inte kollapsar vid nästa lågkonjunktur.

Eftersom finansutskottets majoritet – bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister – nu genom förslag till ramar för de olika utgiftsområdena ställt sig bakom en annan inriktning av politiken redovisar vi i detta särskilda yttrande den del av vår politik som rör utgiftsområde 8.

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Kristdemokraterna anser att utgiftsområde 8 bör minskas med 344 miljoner kronor för budgetåret 2001.

Statsbidrag har från och med 1995/96 lämnats till vissa kommuner i framför allt storstadsregionerna för att stimulera till insatser i utsatta bostadsområden. Vi ställde oss bakom anslaget för 1999 och den föreslagna höjningen år 2000 men avvisar den kraftiga höjningen av anslaget till utvecklingsinsat-

ser i storstadsregionerna med 305 miljoner kronor för budgetåret 2001, och vi motsätter oss även projektets förlängning som skulle innebära ett anslag om 230 miljoner kronor för 2003, vilket regeringen föreslår i budgetpropositionen.

Kristdemokraterna motsatte sig regeringens förslag att inrätta en ny integrationsmyndighet. Trots ett kompakt motstånd från fem av riksdagens partier genomdrev Socialdemokraterna emellertid inrättandet av Integrationsverket. Integrationspolitiken bör bedrivas på samma sätt som jämställdhetspolitiken, genom s.k. main streaming. Vi anser att Integrationsverket bör läggas ned den 1 juni 2001. Vissa av Integrationsverkets uppgifter bör i stället övertas av Migrationsverket, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering samt Riksförsäkringsverket. Bland annat bör Migrationsverket ta över informationsfrågorna till invandrare och flyktingar. För detta ändamål föreslår vi en höjning av Migrationsverkets anslag med 10 miljoner kronor för budgetåret 2001.

3. Centerpartiets anslagförslag (mom. 1)

Birgitta Carlsson (c) anför:

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Centerpartiet anser att utgiftsområde 8 sammanlagt bör minskas med 535 miljoner kronor för budgetåret 2001.

Vi anser att integrationspolitiken måste bli en del av tillväxtpolitiken. Regeringens storstadssatsningar präglas av en kortsiktig politik med enstaka insatser och den har karaktären av "gåvogivande" i stället för att använda människors kraft och möjligheter. Utvecklingen måste komma underifrån. Vi tror inte att regeringens centralt dirigerade projekt leder till en långsiktig förbättring. Och som regeringen påpekar i sin analys så riskerar projekten att bli en del av projektverksamheten vid sidan av kommunernas ordinarie verksamhet. Mot bakgrund av detta anser vi att anslaget till utvecklingsinsatser i storstadsregionerna bör minskas med 265 miljoner kronor.

Vidare anser vi att förkortade handläggningstider vid flyktingmottagandet och ökade insatser för att få människor i arbete möjliggör stora besparingar inom utgiftsområdet. Vi föreslår därför minskningar av anslagen 10:2, 12:1 och 12:2.

Vidare menar vi att asylprocessen måste förbättras och rättssäkerheten ökas. Tvåpartsprocesser bör införas. Utlänningsnämnden bör avvecklas och asylärendena bör överföras till förvaltningsdomstolarna. Vi föreslår därför att inga medel anvisas till Utlänningsnämnden för 2001.

4. Folkpartiets anslagsförslag (mom. 1)

Bo Könberg (fp) anför:

Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Folkpartiet anser att utgiftsområde 8 bör minskas med 442 miljoner kronor för budgetåret 2001.

Segregation gräver allt djupare diken mellan människor. Utanförskap och vanmakt växer. Det är hög tid att bryta denna utveckling och vända utanförskapet till makt över det egna livet. Vi anser att grundbulten för integrationen är makten över vardagen genom jobb och egen försörjning. För att nå dit krävs en i grunden förändrad politik för jobb och företagande. Utbildning är avgörande. De som behöver skolan mest skall också ha den bästa skolan. Folkpartiet har presenterat ett alternativ till regeringens politik när det gäller företagandets villkor och arbetsmarknaden. Dessa förändringar är i grunden generella men kan ha störst betydelse för dem som står längst ifrån dagens arbetsmarknad. Den liberala utbildningspolitiken som sätter eleverna och deras kunskaper i centrum är bland det viktigaste för att skapa jämlika villkor för ungdomar oavsett social bakgrund.

Regeringen har genom åren alltmer fokuserat på olika typer av projektbidrag till kommunala verksamheter och på att genom olika typer av förhandlingslösningar ge stöd till specifika verksamheter och aktiviteter. Som exempel kan nämnas de lokala investeringsprogrammen och storstadspengarna. Vi anser att en dominerande del av de projekt som finansieras inom anslaget Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna inte har haft en tillfredsställande effektivitet och förankring bland de berörda. Vi föreslår därför att en minskning av anslaget med 400 miljoner kronor skall ske. Vi anser även att integration inte är en process som kan styras genom byråkratiska beslut och att Integrationsverket därför kan läggas ned.

5. Målen för politikområdet migrationspolitik (mom. 1)

Kerstin-Maria Stalin (mp) anför:

Regeringen föreslår i budgetpropositionen för 2001 ett delvis nytt mål för migrationspolitiken. Vi har i en motion (Sf6) med anledning av skrivelsen Migration och asylpolitik 2000/01:4 tidigare reagerat på den inbördes ordningen av målen i migrationspolitiken. Vi menar att först i uppräknandet av migrationspolitikens mål bör komma att migrationspolitiken skall präglas av rättssäkerhet, humanitet och respekt för individens mänskliga rättigheter. Detta finns emellertid inte medtaget som ett mål i regeringens förslag i budgetpropositionen. I stället har att harmoniseringen av flykting- och invandrarpolitiken i EU skall öka skrivits in som ett mål. Vi finner detta mycket olyckligt.

6. Stimulansbidrag till kommunerna (mom. 1)

Ulla Hoffmann (v), Kerstin-Maria Stalin (mp) och Kalle Larsson (v) anför:

Under anslaget 10:3 kommer Integrationsverket under 2001 att kunna ge kommunerna visst stimulansbidrag för att ta emot flyktingar som ursprungligen togs emot i storstäderna. I budgetpropositionen anges som bakgrund till detta att situationen i en del storstadsområden är sådan att man i många fall inte kan erbjuda vare sig enskilda eller familjer ett rimligt boende och därmed rimliga förutsättningar till en introduktion till det svenska samhället.

Vidare anges att det finns många kommuner som har tillgång till goda bostadslösningar och som kan erbjuda bra introduktionsprogram.

Vi är självfallet medvetna om de regionala obalanser som råder i landet, och fullt införstådda med att flyktingar, när de väljer bostadsort, skall få god information om vilka fördelar som finns att bosätta sig på olika orter i Sverige. Satsningar på förbättrad information av sådan karaktär beskrivs på andra ställen i budgetpropositionen. Vi ser det också som självklart att de kommuner som tar emot flyktingar skall erhålla statsbidrag för detta. Men när en kvinna eller man som flytt till Sverige valt att bosätta sig på en ort är det samhällets uppgift att där sörja för att hon eller han kan skaffa sig en rimlig bostad och få förutsättningar till en god introduktion till det svenska samhället. Hon eller han är med avseende på möjligheterna att skapa ett värdigt liv för sig och eventuellt för sin familj fullt likvärdig med den infödda svensk som bor i samma område. Vi vill därför markera att vi anser riktade insatser för att få flyktingar som valt att bosätta sig i storstadsområdena att flytta till andra kommuner som inte samtidigt riktar sig till andra kommuninvånare är att betrakta som diskriminerande. Vi ser här ingen principiell anledning att skilja ut flyktingar som grupp. Lika lite som kommuner bör få särskilda stimulansbidrag för att ta emot flyktingar bör man få det för att ta emot stats tjänstemän, socialbidragstagare eller blåögda. Flyktingar äger samma frihet som alla andra bosatta i Sverige att utan särskild påverkan från statsmakten välja var man vill bo. Det hade därför varit mer rimligt att i betänkandet föreslå en satsning från Glesbygdverket på att få fler att flytta till avflyttningsorter, än att ange att Integrationsverket särskilt skall uppmuntra flyktingar att flytta från storstadsområden. Vi anser att pengarna hade gjort större nytta om de satsats på förbättrad sf-undervisning och introduktionsverksamhet i kommunerna.

7. Utlänningsnämnden (mom. 1)

Bo Könberg (fp), Ulla Hoffmann (v), Fanny Rizell (kd), Kerstin-Maria Stalin (mp), Magda Ayoub (kd) och Kalle Larsson (v) anför:

Representanter för samtliga sju riksdagspartier i Kommittén om ny instans- och processordning i utlänningsärenden var eniga om att större öppenhet och rättssäkerhet i handläggningen av utlänningsärendena bäst främjades om förvaltningsdomstolarna ersatte Utlänningsnämnden som överklagandeinstans. Vänsterpartiet, Kristdemokraterna, Folkpartiet och Miljöpartiet ville gå ett steg längre och låta Migrationsverket fatta enbart bifallsbeslut, i övriga ärenden borde verket – sedan ärendet färdigutretts – ansöka om avvisning hos länsrätt.

Regeringen ansåg dock att kommittén inte tillräckligt utrett och belyst alternativet med en specialdomstol som överinstans och gav därför en arbetsgrupp i Regeringskansliet i uppdrag att genomföra en komplettering i detta avseende. Förslaget från regeringens arbetsgrupp innebär i praktiken att Utlänningsnämnden blir kvar under nytt namn, Utlänningsdomstolen, och att det muntliga inslaget ökas.

Det har framhållits som ett viktigt argument för att välja specialdomstolslösningen att den besitter expertkunskaper om förhållanden i främmande länder som kan ges betydelse i det enskilda ärendet. Men det är ju just detta förhållande som utgjort ett av de allra svåraste rättssäkerhetsproblemen hos Utlänningsnämnden och Migrationsverket, att man grundat besluten på kunskap som enbart varit känd för nämnden eller verket och inte delgivits den enskilde.

Den mest angelägna reform som just nu kan genomföras på flyktingrättens område är att flytta över prövningen till förvaltningsdomstolarna. Därmed skulle den sökande och myndigheten ställas som parter mot varandra i en rättegång enligt normala processprinciper. Detta skulle betyda att den sökande får del av allt material som beslutet grundas på, att det kan ske en tillämpbar praxisbildning på området och att likformigheten, förutsebarheten och därmed rättssäkerheten ökar.

8. Flexibla anslagsutnyttjande (mom. 6)

Ulla Hoffmann och Kalle Larsson (båda v) anför:

Vänsterpartiet anser att den typ av flexibelt utnyttjande av anslagen 12:1 och 12:2 som utskottet förespråkar inte löser problemen i mottagningssystemet i det långa loppet. Det innebär bara att medel flyttas mellan två redan ansträngda anslag. Om t.ex. medel från anslaget 12:2 utnyttjas vid handläggningen kan detta medföra att verksamheten vid förläggningarna blir lidande. Detta kan t.ex. innebära att undervisning, organiserad verksamhet och terapeutisk vård försämras. Det flexibla anslagsutnyttjandet är därför, enligt vår mening, att betrakta främst som en nödtåtgärd. För att problemen skall lösas på ett hållbart sätt menar vi att ytterligare medel i framtiden måste tillföras anslagen 12:1 och 12:2.

9. Skolgång m.m. för asylsökande barn (mom. 9)

Ulla Hoffmann och Kalle Larsson (båda v) anför:

Den 1 juli 1994 trädde lagen om mottagande av asylsökande m.fl. i kraft. Lagen innehåller bl.a. föreskrifter om sysselsättning för och bistånd till asylsökande och utgör den rättsliga grunden för Migrationsverkets organiserade verksamhet på förläggningarna. Det finns ingen annan författningsreglering som ålägger Migrationsverket ett ansvar för att organisera verksamhet för barn. Migrationsverket har inte heller något särskilt anslag för sådan verksamhet.

Av Utbildningsdepartementets utredning Förskola, skola och skolbarnomsorg för asylsökande barn framgår bl.a. följande: "För barn t.o.m. fem års ålder har Migrationsverket ansvaret för att anordna barnverksamhet." Av de sexåringar som fanns på Migrationsverkets förläggningar i januari 2000 deltog cirka hälften i verksamhet i Migrationsverkets regi och hälften i kommunal verksamhet. I några fall där ingen verksamhet alls erbjudits har förläggningarna svarat att man inte har råd med sådan. Fritidsverksamhet erbjuds vissa barn i skolpliktig ålder som bor på förläggningar.

Vänsterpartiet anser att det är av största vikt att förutsättningar ges så att den omsorg som erbjuds asylsökande barn inte håller lägre kvalitet än för barn födda i Sverige. Det är enligt vår uppfattning ett steg framåt att utskottet i betänkandet uttalar att det är dess uppfattning att Migrationsverkets organiserade verksamhet för asylsökande barn i förskoleåldern skall hålla samma standard som den allmänna förskolan. Vänsterpartiet anser vidare att barnomsorgen skall omfatta alla barn och inte bara barn till ”i första hand de förvärvsarbetande och studerande föräldrar bland de asylsökande”, som det heter i förslaget från Utbildningsdepartementets arbetsgrupp.

Förslag till beslut om anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

2000/01:SfU2
Bilaga

Belopp i 1 000-tal kronor

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning.

Politikområde Anslag	Utskottets förslag
10 Integrationspolitik	
1 Integrationsverket (ram)	83 731
2 Integrationsåtgärder (ram)	50 242
3 Kommunersättning vid flyktingmottagande (ram)	2 238 565
4 Hemutrustningslån (ram)	21 227
5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (ram)	12 474
11 Storstadspolitik	
1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna (ram)	565 000
12 Migrationspolitik	
1 Migrationsverket (ram)	446 031
2 Mottagande av asylsökande (ram)	1 039 335
3 Migrationspolitiska åtgärder (ram)	285 221
4 Utlänningsnämnden (ram)	70 483
5 Offentligt biträde i utlänningsärenden (ram)	57 913
6 Utresor för avvisade och utvisade (ram)	63 656
47 Minoritetspolitik	
1 Åtgärder för nationella minoriteter (ram)	8 000
Summa för utgiftsområdet	4 941 878

Sammanfattning.....	1
Propositionen.....	1
Motionerna	2
Utskottet	5
Utgiftsområde 8	5
Rambeslut.....	6
Integrationspolitiken	6
Integrationspolitikens mål	6
10:1 Integrationsverket.....	7
10:2 Integrationsåtgärder.....	9
10:3 Kommunersättningar vid flyktingmottagande.....	10
10:4 Hemutrustningslån	13
10:5 Ombudsmannen mot etnisk diskriminering.....	14
Storstadspolitiken.....	15
11:1 Utvecklingsinsatser i storstadsregionerna	16
Migrationspolitiken.....	17
Migrationspolitikens mål.....	17
12:1 Migrationsverket	18
12:2 Mottagande av asylsökande	24
12:3 Migrationspolitiska åtgärder	27
12:4 Utlänningsnämnden.....	28
12:5 Offentligt biträde i utlänningsärenden.....	28
12:6 Utresor för avvisade och utvisade	29
Minoritetspolitiken.....	29
Minoritetspolitikens mål	29
47:1 Åtgärder för nationella minoriteter.....	30
Hemställan	31
Reservationer.....	33
1. Utredning om Integrationsverket (mom. 2).....	33
2. Kommunersättningar vid flyktingmottagande (mom. 4).....	33
3. Kommunersättningar vid flyktingmottagande (mom. 4).....	34
4. Handläggningstiden (mom. 7).....	34
5. Ansvar för ensamkommande barn (mom. 8).....	35
6. Skolgång m.m. för asylsökande barn (mom. 9)	36
7. Vård och boende för asylsökande (mom. 10).....	36
8. Åtgärder för nationella minoriteter (mom. 11).....	37
Särskilda yttranden	38
1. Moderaternas anslagförslag (mom. 1).....	38
Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar	38
2. Kristdemokraternas anslagförslag (mom. 1)	39
Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar	39
3. Centerpartiets anslagförslag (mom. 1)	40
4. Folkpartiets anslagförslag (mom. 1)	40
Anslag inom utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar	40
5. Målen för politikområdet migrationspolitik (mom. 1)	41

6. Stimulansbidrag till kommunerna (mom. 1)	41	2000/01:SfU2
7. Utlänningsnämnden (mom. 1).....	42	
8. Flexiblare anslagsutnyttjande (mom. 6).....	43	
9. Skolgång m.m. för asylsökande barn (mom. 9)	43	
Bilaga: Förslag till beslut om anslag inom utgiftsområde 8		
Invandrare och flyktingar	45	